

Stichting Nowhere
Jaarverslag 2024

Stichting Nowhere

Jaarverslag 2024

Inhoud	pagina
Bestuursverslag	2
Bijlagen	
1. Kwantitatieve output - Format Gemeente Amsterdam BIS	33
2. Poetry Circle kwantitatief - Format Fonds voor Cultuurparticipatie	37
3. Poetry Circle kwantitatief - Format Nederlands Letterenfonds	40
 Jaarrekening	
1 Balans per 31 december 2024	42
2 Exploitatierekening over 2024	43
3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	45
4 Toelichting op de balans per 31 december 2024	47
5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024	53
6 WNT 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling	58
7.WNT 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2100 of minder	59
Controleverklaring	60
Bijlagen	
8 FCP-model exploitatierekening Poetry Circle	
9 Letterenfonds-model exploitatierekening Poetry Circle	

Bestuursverslag NOWHERE 2024

Voor Productiehuis Nowhere was 2024 een ambivalent jaar. Enerzijds zagen we de programma's, deelnemers en het aantal jonge makers die gebruik maakten van ons huis fors groeien. Het Poetry Circle programma kende minder groei maar consolideerde het aantal aangeboden programma's en het aantal deelnemers.

Poetry Circle

Op 3 juli 2024 kregen wij het bericht dat onze meerjarenaanvraag 2025-2028 bij het Fonds voor Cultuurparticipatie niet werd gehonoreerd. Hierdoor werd het voortbestaan van ons landelijke platform voor spoken word ernstig bedreigd. Na een intensieve lobby en een overweldigende hoeveelheid steunbetuigingen van onze achterban, podiumkunstinstituten, letterenorganisaties en andere stakeholders, en na het indienen van een stevig bezwaarschrift, kregen wij aan het einde van 2024 het verlossende nieuws dat onze subsidieaanvraag alsnog werd gehonoreerd. Door de plotselinge onzekerheid over onze toekomst ging een groot deel van onze aandacht in de tweede helft van 2024 naar het vechten voor ons voortbestaan. De programma-activiteiten werden op een lager pitje gezet, waardoor er minder output was dan op basis van de groei in voorgaande jaren kon worden verwacht.

Ondanks dit alles was 2024 voor Poetry Circle niet alleen ontzettend spannend, maar toch een programmatisch goed jaar met fijn draaiende Circles, mooie professionaliseringstrajecten en nieuwe, verdiepende samenwerkingsverbanden. Het Circle-programma breidde zich definitief uit met een nieuwe circle in Nijmegen/Arnhem in partnerschap met Wintertuin. Met 105 deelnemende dichters was 2024 hierdoor een recordjaar.

In 2024 hadden we ook een hele bijzondere samenwerking met een spoken word-organisatie uit Los Angeles, Get Lit. Op initiatief van Poetry International leerden wij elkaar kennen en ontmoetten we collectieven van beide organisaties elkaar on stage tijdens Poetry International. Naast deze internationale uitwisseling boden samenwerkingen met bijvoorbeeld 't Over IJ festival en Mensen zeggen Dingen bijzondere kansen voor spoken word-artiesten uit onze community. Verder waren wij blij dat we meerdere intensieve professionaliseringstrajecten aan spoken word-artiesten konden bieden, door onze samenwerking met Slow Writing Lab van het Nederlands Letterenfonds en 'Nieuwe Stukken' van het Fonds Podiumkunsten. Tenslotte zien we veel ontwikkeling en dynamiek binnen het Poetry Circle-netwerk. Zo organiseren alumni in bijna alle Circle-steden inmiddels ook eigen podia en avonden. De groeiende betekenis van Poetry Circle laat zich eveneens aflezen aan de alumni die tot stadsdichter worden gekroond. Zo tekenden alumni van de Poetry Circle al voor het stadsdichterschap van Tilburg, Eindhoven, Zwolle, Leeuwarden en onlangs van Rotterdam.

Nowhere

Het Nowhere-programma kende een bijzonder goed jaar, met drukbezochte workshops in veelal jonge kunstdisciplines, een immer groeiende huisfunctie voor jonge makers – waarbij zij voor heel weinig gebruik maken van onze expertise en studio's – en een grootschalig

cultuureducatieprogramma. Het aantal jonge Amsterdammers dat een account had op onze website steeg met 2404 naar 8462 accounthouders. Er werden 7333 studio-uren geboekt en het aantal deelnemers aan workshop- en cultuureducatieprogramma op scholen steeg over de gehele linie fors. Een opvallend feit is dat het aantal gebruikte studio-uren nagenoeg gelijk zijn aan vorig jaar, om de simpele reden dat de rek eruit is. In een stad met een tekort aan goedkope en toegankelijke studio's moet het streven een 100% bezettingsgraad zijn. Na onze verbouwing en introductie van ons simpele boekingssysteem twee jaar geleden hebben wij dat zo goed als bereikt.

In 2024 zagen we ook het aantal aanmeldingen voor ons residentieprogramma 'Maker in huis' enorm stijgen. Uit de 59 ingestuurde projectplannen werden 10 makers geselecteerd. Wij zien inmiddels steeds meer makers opduiken met producties die zijn opgestart in het Maker in Huis-programma, zoals bij het Plein Theater, de Tolhuistuin maar ook buiten Amsterdam, bij Parktheater in Eindhoven en het Karavaan Festival in Noord-Holland.

Het reguliere workshopprogramma kende in 2024 een indrukwekkende groei; het aantal deelnemers steeg met 60%. Het aantal deelnemers aan ons Jeugdland-programma steeg zelfs met ruim 80%. Onze cultuurprogramma's op scholen had 20% meer deelnemers dan het jaar ervoor. Deze stijging kwam vooral doordat meer scholen losse workshopprogramma's boekten. Doordat we zulke nauwe contacten hebben opgebouwd met scholen, via het Parool Columnfestival (95 klassen en 15 verschillende middelbare scholen) en het Cultuurcoaches-programma, zijn scholen meer geneigd om ook andere cultuureducatieprogramma's bij ons af te nemen.

De grote bloei van de programma's van productiehuis Nowhere is een gevolg van een aantal factoren. De verbouwing van ons cultuurpand, het laagdrempelig ontsluiten van onze studio's voor makers, de programmaontwikkeling voor Jeugdland door een programmamaker vanuit Nowhere, de kwalitatieve partnerschappen met een steeds groter aantal middelbare scholen, het keer op keer vernieuwen van onze eclectische workshopprogramma's, een bijzondere eigenheid door sterke focus op 'unusual' makers, een goede online strategie met vormvaste stories via de socials en last but not least een fijn, ingewerkt superteam. In twintig jaar hebben we een stevig cultureel huis gebouwd. Een huis voor cultuureducatie, talentontwikkeling en professionaliseringstrajecten in jonge kunstvormen. Een plek waar je leert, klooit en maakt. Waar je toevallig of gericht mensen tegenkomt die je verder helpen om creatieve ambities te realiseren. Een third place waar je jezelf geruisloos, individueel of samen, onder eigen voorwaarden of onder begeleiding, ontwikkelt als mens en maker.

Exploitatie, reservepositie en eigen inkomsten

De totale **omzet** in 2024 bedroeg €1.334.004,-. De totale **lasten** bedroegen €1.360.340,-. Er is een **negatief exploitatieresultaat** van -€22.490,-. Er wordt €50.000,- onttrokken uit de bestemmingsreserve eigen programmering waardoor dit verlies wordt opgevangen en de algemene reserve stijgt met €27.510,- naar €110.850,-. De algemene reserve stijgt daarmee van 6% van de omzet in 2023 naar 8,3% van de omzet in 2024, nog steeds lager dan het streefbedrag van omstreeks 10% van de omzet. De bestemmingsreserve die is opgebouwd in het eerste jaar van het Kunstenplan 2021-2024. In dit coronajaar hielden wij programmabudget over maar over de gehele vier jaar is in totaal een klein positief resultaat van €3.330,- behaald. Het is ons beleid dat een bestemmingsreserve programmering vrijvalt aan het eind van de subsidieperiode. Er is in 2024 zoals gepland €8.500,- gedoteerd aan de voorzieningen voor het meerjarenonderhoudsplan. Er is €13.630,- onttrokken voor het vervangen van de cv-installatie.

BATEN

De totale **omzet** bedroeg in 2024 €1.334.004,-.

Ten opzichte van de omzet in 2023 (€1.374.907,-) is dat een daling van €40.903,- (-3%). Ten opzichte van de jaarbegroting valt de omzet €28.636,- (-2,1%) lager uit.

De kleine afwijking ten opzichte van 2023 wordt vooral veroorzaakt door lagere bijdrage uit subsidies á €48.998,-. Specifiek gaat het om een lagere bijdrage á €60.202,- uit incidentele publieke subsidies, ten opzichte van 2023. Deze daling is een optelsom:

- In 2023 was de laatste editie van 'Nieuwe Stukken' gestart waardoor een verschil ontstaat van -€34.620,- ten opzichte van 2023.
- We ontvingen in 2023 een bijdrage van €16.616,- van de Gemeente Amsterdam, om ons pand toegankelijker te maken.
- Voor het project Wolk 2 ontvingen we in 2023 nog een bijdrage van de Provincie Brabant á €10.217,-, maar niet langer in 2024.
- Tot slot ontvingen we in 2023 €26.735,- méér incidentele subsidie van het Amsterdams Fonds voor de Kunst, voor een corona-gerelateerd (inhaal)programma.

Andere subsidies vielen juist hoger uit in 2024:

- Van het Fonds voor Cultuurparticipatie ontvingen we €15.886,- méér subsidie in 2024. Aan de ene kant viel het extra beschikbare geld uit het 'Herstelpakket Jonge Makers' (á €43.694,- in 2024) zo'n €5.779,- lager uit dan in 2023. Het ontwikkeltraject van urban maker Robbie Wallin (á €6.350 in 2024) viel daarnaast €8.775,- lager uit dan het jaar ervoor. Maar aan de andere kant rondde Joost van Kersbergen zijn ontwikkeltraject Each One Teach One af in 2024, waarvoor we dat jaar maar liefst €37.150,- subsidie boekten (t.o.v. €7.200 in 2023).

De lagere omzet van **-€28.636,- ten opzichte van de jaarbegroting**, is te verklaren door:

- €3.119,- (-1%) lagere opbrengsten dan geprognosticeerd;
- €25.518,- (-3%) lagere bijdragen uit subsidies dan voorzien.

De *opbrengsten* vielen €3.119,- lager uit **ten opzichte van de jaarbegroting**.

Wat hierbij vooral opvalt is enerzijds de grote stijging van de directe inkomsten á €309.831,- die €60.233,- (+24%) hoger uitvielen dan begroot. Doordat we halverwege het jaar de huurprijs van onze immens populaire studio's verhoogden van €5,- naar €7,50, vielen de verhuurinkomsten á €86.140,- 33% hoger uit dan begroot. Daarnaast haalden we meer onderwijsprojecten binnen, waarmee we €14.318,- (+33%) meer verdienden dan begroot (€44.000,-). Ook de contributies vielen hoger uit, hiermee verdienden we €35.094, dat is 43% hoger dan begroot, doordat er meer betalende deelnemers waren aan ons programma.

Anderzijds springt de forse daling van private middelen in het oog, á €71.920,-, die €80.590,- (-53%) lager waren dan de jaarbegroting. We waren bij aanvang van 2024 van plan om een grote aanvraag van 40k in te dienen bij het VSB Fonds voor de ontwikkeling van onze organisatie, maar de aandacht verschoof naar het redden van Poetry Circle, nadat de FCP-meerjarenaanvraag 2025-2028 in juli (aanvankelijk) werd afgewezen. Daarnaast was er een bijdrage van het Steunfonds Amsterdam begroot á €37.410,-, voor de herinrichting van de studio's. Deze bijdrage wordt grotendeels uitgegeven in 2025. Er werden iets minder fondsen binnengehaald voor de jaarlijkse Poetry Circle Manifestatie (€11.920,- i.p.v. €15.000,-). Verder ging de fondsenwerving in 2024 exact volgens plan en werden alle aanvragen gehonoreerd. Wel verdienden we in 2024 minder met het spelen van voorstellingen ('Uitkoop') dan begroot. Dit kwam eveneens doordat al onze aandacht in de tweede helft van het jaar uitging naar het redden van Poetry Circle.

Dat de *subsidies* **ten opzichte van de jaarbegroting** €25.518,- (-3%) lager uitvielen, komt vooral doordat we een bedrag uit onze bestemmingsreserve programmering á €50.000, hadden begroot als inkomsten uit 'overige structurele subsidie'. Deze bestemmingsreserve laten we weliswaar vrijvallen in 2024, maar deze geldt uiteraard niet (nogmaals) als 'subsidie-inkomsten'. Daarnaast boekten we iets minder subsidie van Fonds voor Cultuurparticipatie dan begroot. Dit komt omdat er in 2023 per abuis €8.500,- teveel aan structurele subsidie werd geboekt, wat in 2024 gecorrigeerd moest worden.

Aan de andere kant is er 17% meer incidentele subsidie geboekt vanuit het AFK (€124.787,-). Dit is te danken aan inflatiecorrectie (+€13.802,-) en een extra subsidieaanvraag die we deden voor ons programma Nowhere Invites (+€4.600,-). Ook boekten we 46% meer incidentele subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie (€121.939,-). Dit komt omdat de individuele ontwikkeltrajecten van Robbie Wallin en Joost van Kersbergen (totaal €43.500,-) niet waren meegenomen in de jaarbegroting.

LASTEN

De totale **lasten** bedroegen in 2024 €1.360.340,-.

1. **Ten opzichte van 2023** daalden de lasten met €30.705,- (-2%). De beheerlasten daalden met €13.800,- en de activiteitenlasten daalden met €25.989,-.
2. **Ten opzichte van de jaarbegroting** vielen de lasten €2.276,- lager uit dan geprognoseerd. De beheerslasten waren €189,- lager dan begroot en de activiteitenlasten vielen €2.111,- lager uit.

Beheerslasten Personeel

De *personele beheerlasten* á €225.540,-

- Stegen ten opzichte van 2023 met €9.190,- (4%);
- Stegen ten opzichte van de begroting met €6.824,- (3%).

Wat opvalt bij personele beheerslasten **ten opzichte van 2023** is vooral de stijging van de kosten van de office manager, van €38.841 naar €52.539, wat vooral verklaard wordt doordat er in 2023 een paar maanden geen office manager was door een personeelwisseling. Daarnaast steeg deze post omdat we een meer ervaren iemand aannamen, die een hoger salaris krijgt.

Wat opvalt bij de begrote personeelslasten beheer **ten opzichte van de jaarbegroting**, is dat met de geboekte salarissen afwijken van de begroting, met name bij de directie. Het salaris van de algemeen directeur lijkt hoger uit te vallen dan begroot en dat van de zakelijk directeur lager. Dit komt door een foutje in de begroting, waarbij een klein deel (11%) van het salaris van de algemeen directeur stond begroot onder 'zakelijk directeur'. In werkelijkheid wijken de geboekte salarissen slechts enkele procentpunten af van de begrote salarissen.

Daarnaast valt op dat de 'onkosten werknemers' zo'n €10.000 lager uitvallen. Dit 'overschot' is echter ingezet voor andere onvoorziene gestegen kosten.

Beheerslasten Materieel

De *materiële beheerlasten* á €254.299;

- Daalden ten opzichte van 2023 met €13.800,- (-5%);
- Daalden ten opzichte van de jaarbegroting met €7.013,- (-3%).

Ten opzichte van 2023 daalden de kosten voor het eerst in jaren. Over de gehele linie waren de verschillen met vorig jaar miniem, schoonmaak en vuilafvoer, administratie, accountant, contributies en afschrijvingen.

Wat vooral opvalt is de daling van de huisvestingslasten (-12%). Dit kan met name verklaard worden doordat we in 2023 een forse investering deden in een hellingbaan naar de tuin om die toegankelijk te maken voor mindervaliden. Deze investering á € 24.200,- was in 2023 meegenomen in de kosten.

Ten opzichte van de begroting vielen vooral de huisvestingslasten mee, vooral de kosten van schoonmaak en vuilafvoer (€27.533) en energie (€19.370,-). Voor deze posten was meer begroot

aangezien deze kosten de afgelopen jaren telkens flink stegen. Dit keer echter bleven de schoonmaakkosten nagenoeg gelijk en daalden de energielasten zelfs (-37%).

Activiteitenlasten Personeel

De personele activiteitenlasten á €766.507,-;

- Daalden ten opzichte van 2023 met €31.926,- (-4%).
- Stegen ten opzichte van de jaarbegroting met €66.594,- (+10%).

De daling **ten opzichte van 2023** komt vooral doordat we in 2024 minder zzp'ers inhuurden voor programma's. Dit kan verklaard worden doordat we ieder jaar naast het vaste, structureel gefinancierde programma, ook ad hoc projecten organiseren die gefinancierd worden door opdrachtgevers en projectsubsidies. Dit kan per jaar verschillen. In de tweede helft van 2024 ging zoals gezegd veel aandacht uit naar het redden van Poetry Circle, waardoor we in die periode minder ad hoc projecten organiseerden.

De stijging **ten opzichte van de begroting** komt doordat de programmateams het geld iets anders hebben uitgegeven dan in de jaarbegroting voorzien: ze gaven meer geld uit aan mankracht, en minder aan materiële activiteitenlasten. Als je kijkt naar de totale activiteitenlasten, dan zijn deze conform begroting.

Activiteitenlasten Materieel

De materiële activiteitenlasten á € 113.994,-;

- Stegen ten opzichte van 2023 met € 5.937,- (+5%);
- Waren €68.705,- (-38%) lager dan begroot.

De daling **ten opzichte van 2023** is minimaal en ligt aan iets andere keuzes en andere incidentele projecten.

De materiaalkosten vielen fors lager uit **dan de begroting van 2024** (-38%). Dit komt vooral door een grote, nog niet nader gespecificeerde post á €84.399,- die begroot stond op 'overige uitvoeringskosten'. Dit (project)budget is goeddeels besteed aan freelancers, waardoor de post freelancers €84.133,- hoger uitviel dan begroot (zie de toelichting bij de personele activiteitenlasten hierboven).

Conclusie

Het percentage eigen inkomsten in 2024 was met 32% iets hoger dan in 2023 (31%), wat weer ietsje hoger was dan in 2022 (29%), 2021 (24%) en 2020 (22%). In ons meerjarenplan 2021-2024 streefden we naar een eigeninkomstenpercentage van 35%. In 2024 werden alle subsidie-aanvragen gehonoreerd, net als in 2023. De aandacht van onze fondsenwerving ging in de tweede helft van 2024 echter naar het redden van Poetry Circle, waardoor we minder aanvragen deden dan gepland en deze 35% net niet werd gehaald.

Daartegenover staat dat de inkomsten uit de verhuur van ons pand stegen, door een bijna 100% bezetting van ons gebouw door jonge makers die gebruik maken van onze studio's. We bezinnen

ons op opening in het weekend en op het realiseren van extra oefenruimtes, waardoor deze eigen inkomsten verder kunnen stijgen. Ook onderwijs deed het de afgelopen jaren heel goed, mede dankzij het enorme project cultuurcoaches, dat we hopen voort te zetten met een nieuwe meerjarensubsidie vanaf de tweede helft van 2025.

Wat opvalt als je kijkt naar de afgelopen vier jaar is dat de beheerslasten fors stegen door de inflatie, hogere energielasten en fair pay. Wel hebben we ons pand verduurzaamd, wat weer voor besparing zorgt. Ook hebben we door een vernieuwd administratiesysteem steeds meer grip op onze financiën, waardoor we steeds beter in staat zijn om het resultaat te voorspellen en te sturen. In de afgelopen vier jaar realiseerden we in het eerste jaar een forse winst en de jaren erna een verlies, maar over de vierjarenperiode in zijn geheel draaiden we ongeveer quitte (+€3.330,-). De bestemmingsreserve programmering is volgens beleid vrijgevalen. Daarmee komt de algemene reserve, ondanks een verlies in de exploitatierekening van € 22.490,-, toch weer iets hoger uit dan afgelopen jaar: op € 110.850,- (8% van de omzet) wat vergelijkbaar is met het begin van de subsidieperiode (eind 2020 was deze € 110.020,-) maar wat door de gestegen jaarlijkse omzet wel minder is dan de gewenste 10% van de omzet. Het laten meestijgen van de algemene reserve met onze omzet is dus een aandachtspunt voor de komende jaren.

Toch kijken we met tevredenheid terug op de afgelopen vier jaar, die behalve zeer roerig toch ook heel succesvol waren. Het programma is niet alleen ontwikkeld en gegroeid maar we hebben ook vol ingezet op het verstevigen van onze organisatie: er is beleid ontwikkeld op (sociale) veiligheid en fair practice, het CRM-systeem en gebouw hebben een metamorfose ondergaan en er is vol ingezet op een efficiënte bedrijfsvoering. Met name de aanpak van CRM-systeem en gebouw hebben geleid tot meer eigen inkomsten. De aanpak van het administratiesysteem geeft meer zicht op waar deze inkomsten vandaan komen. Door dit alles is een stevige basis gelegd voor de komende vier jaar. Nu niet alleen het Nowhere-programma, maar ook het Poetry Circle-programma alsnog haar meerjarensubsidie toegekend heeft gekregen, houdt niets ons tegen om verder te groeien en te bloeien, zowel programmatisch als bedrijfsmatig en financieel.

Exploitatie Poetry Circle Nowhere

De exploitatiebegroting van Poetry Circle bestaat uit 2 delen: één voor de meerjarensubsidie van Fonds voor Cultuurparticipatie en één voor de tweejarige subsidie van het Nederlands Letterenfonds. In beide exploitatiebegrotingen zijn andere kosten en projecten opgenomen – ze overlappen dus niet.

We maken eerst een vergelijking tussen het resultaat van 2024, de oorspronkelijk bij het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) ingediende meerjarenbegroting en de resultaten van vorig jaar (2023).

Vervolgens maken we een vergelijking tussen het resultaat van 2024, de bij Nederlands Letterenfonds ingediende tweejarige begroting en de resultaten van 2023.

Toelichting FCP-model exploitatierekening PCN

Baten

De **omzet** van Poetry Circle binnen de FCP-begroting bedroeg €366.339,-.

- Ze steeg met €16.773,- (+5%) ten opzichte van 2023 (€349.566,-).
- Ze was €32.569,- (+10%) hoger dan geprognosticeerd in de meerjarenbegroting 2021-2024.

Ten opzichte van 2023 stegen de eigen inkomsten met €16.773,-. Dit is vooral te verklaren doordat we in 2024 voor het eerst een bijdrage van De Versterking kregen van €20.000,- voor de Circles. De rest van de inkomsten bleven ongeveer gelijk, waarbij de publieksinkomsten iets daalden door minder losse opdrachten en de overige inkomsten iets stegen door een extra Circle en daardoor iets hogere partnerbijdragen.

De subsidies bleven ongeveer gelijk, ondanks een stijging van de structurele subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Door de loon- en prijsbijstelling in 2024 á €26.399,- steeg de structurele FCP-subsidie in 2024 naar €171.399,-. Dat er toch een lager subsidiebedrag geboekt is dan in 2023 komt door een correctie: in 2023 werd per abuis €8.500,- te veel aan loon- en prijscompensatie opgenomen, door een verkeerde interpretatie van de toekenningsbrief. Er werd €15.773,- incidentele subsidie van het Herstelpakket Jonge Makers van het Fonds voor Cultuurparticipatie ingezet voor Poetry Circle (de rest is ingezet bij het Nowhere-programma).

Het verschil ten opzichte van de meerjaren FCP-begroting voor 2021 tot 2024 komt deels door de stijging aan structurele subsidie: zo steeg onze structurele subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie van €145.000,- in de meerjarenbegroting naar €171.399,- in 2024, maar werd er slechts €162.899,- geboekt in 2024 door een correctie van -€8.500,- wat in 2023 te veel geboekt was.

Onze eigen inkomsten vallen €8.897,- hoger uit dan in de meerjarenbegroting was geprognosticeerd. Enerzijds stegen de overige inkomsten doordat we zijn uitgebreid in aantal Circles en we een hogere partnerbijdrage ontvangen dan vier jaar geleden voorzien. Daarnaast zijn de inkomsten uit private fondsen iets lager dan vier jaar geleden voorzien. Bij de manifestatie werd iets minder uitgegeven dat begroot waardoor de bijdrage van het Cultuurfonds ook lager uitviel.

De bijdrage van het Fonds voor Cultuurparticipatie steeg zoals gezegd door loon- en prijscompensatie. Er is gekozen om geen extra incidentele subsidie aan te vragen bij de gemeente, zoals dat was voorzien in de meerjarenbegroting 2021-2024.

Lasten

De **uitgaven** van Poetry Circle Nowhere binnen de FCP-begroting (€394.347,-);

- Stegen ten opzichte van 2023 met €27.471,-;
- Waren €60.577,- hoger dan vier jaar geleden begroot.

Ten opzichte van 2023 stegen de *beheerlasten* (in totaal €102.370) met €23.738,- (+30%). Dit kwam door zowel een stijging van de personele beheerlasten (totaal €50.271,-) met 32%, als door een stijging van de materiële beheerslasten (totaal €52.099,-) met 29%.

Dat de *personele beheerslasten* stegen komt enerzijds door een stijging van de uren en salarissen van het zakelijk team (+19%). Anderzijds stegen de overige personele lasten naar €20.500,- (+57%), door een eerlijkere verdeling van de personele lasten over de Nowhere- en de Poetry Circle-begroting. Zo werd dit jaar voor het eerst de verzuimverzekering en arbo-kosten naar rato (van personele inzet) geboekt op het project Poetry Circle. De komende jaren zullen we dit voortzetten.

De materiële beheerslasten vielen hoger uit dan vorig jaar door de inhuur van een advocaat (á € 11.682,-) t.b.v. ons bezwaarschrift tegen de afwijzing van onze meerjarenaanvraag voor Poetry Circle 2025-2028. Met succes, want ons bezwaarschrift werd gegrond verklaard en de meerjarensubsidie is alsnog volledig toegekend voor de komende vier jaar.

De activiteitenlasten á €291.977,- stegen slechts zeer licht (+1%) ten opzichte van 2023 en behoeven geen verdere toelichting.

Ten opzichte van de meerjarenbegroting stegen de *beheerlasten* met €34.661,-, door gestegen lonen en inflatie én door de onvoorziene advocaatkosten zoals hierboven beschreven.

De *activiteitenlasten* (in totaal 291.977,-) zijn €25.916,- (+10%) hoger dan de meerjarenbegroting. De personele activiteitenlasten (€241.111,-) vallen €36.250,- hoger uit, een verschil van 18%. De materiële activiteitenlasten (€50.866,-) vallen juist 17% lager uit. Dat de activiteitenlasten in totaal hoger waren dan in de meerjarenbegroting geprognosticeerd kwam enerzijds door een kleine uitbreiding van het team met extra productiekracht, en anderzijds door het beter betalen van (freelance en vaste) medewerkers. Inflatie en prijsstijgingen halen ons wat dat betreft in. Het team koos er bovendien voor om minder geld uit te geven aan materiele lasten, en meer aan (freelance) personeel (=hogere personele lasten).

Resultaat

We komen uit op een negatief resultaat van -€28.008,-. Dit bedrag wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve programmering die in het eerste jaar van de meerjarenperiode werd aangelegd en die volgens beleid dit laatste jaar van de subsidieperiode vrijvalt.

Toelichting Letterenfonds-model exploitatierekening PCN

Baten

De totale **omzet** van Poetry Circle binnen de Letterenfonds-deelbegroting bedroeg €77.540,-.

- Dat is een daling van €11.414,- ten opzichte van 2023.
- Dat is €26.373,- minder dan geprognosticeerd in de tweejarbegroting 2023 en 2024.

Ten opzichte van 2023 daalden de bijdragen van private fondsen met €15.000,-. Ook de inkomsten uit contributies waren iets lager. Beide komt door een verkleining van het project Full Circle. Het project is verkleind om de kwaliteit te verhogen (meer aandacht per deelnemer). Om het verlies aan inkomsten op te vangen, is ervoor gekozen om een deel van de structurele subsidie van de Gemeente Amsterdam (à €7.700,-) in te zetten voor de projecten die gesteund worden door het Letterenfonds.

Vergeleken met de tweejarbegroting waren de directe inkomsten á €545,- maar liefst €13.575,- lager dan begroot. De inkomsten uit coproducties ontbreken in het resultaat. We hebben weliswaar een belangrijk aandeel gehad in de artistieke invulling van de coproductie 'Gevonden voorwerp' van Linde van Wingerden. Maar hiervoor zijn geen barterfacturen over en weer gestuurd, terwijl deze wel opgenomen waren in de begroting.

Er waren €16.000 minder inkomsten uit private fondsen dan begroot, door een andere invulling van het project Full Circle. We kozen ervoor om het kleiner te houden, met de helft van het aantal deelnemers, omdat dit de kwaliteit ten goede zou komen.

De Letterenfonds-subsidie viel door de loon- en prijscompensatie €6.375,- hoger uit dan begroot. In plaats van subsidies uit 'overige subsidies uit publieke middelen' is ervoor gekozen om €7.700,- structurele subsidie van de Gemeente Amsterdam in te zetten.

De totale **lasten** van Poetry Circle binnen de Letterenfonds-deelbegroting bedroegen €80.791,-.

- Dat is een daling van €9.914,- (-11%) ten opzichte van 2023.
- Dit is €23.025,- (-22%) lager dan begroot.

Ten opzichte van 2023 stegen de *beheerslasten personeel*, door hogere onkosten voor personeel en salarisstijgingen in verband met fair pay.

De *activiteitenlasten personeel* daalden juist met €14.595,- (-47%), door een kleinere opzet van het project Full Circle en doordat de kosten voor coproducties niet allemaal gekapitaliseerd werden.

Vergeleken met de begroting vielen de *beheerslasten* €3.252,- (19%) hoger uit door hogere onkosten voor personeel en salarisstijgingen in verband met fair pay.

De *activiteitenlasten* vielen lager uit dan begroot (-30%), zoals hierboven beschreven, door een kleinere opzet van het project Full Circle en doordat de kosten voor coproducties niet allemaal gekapitaliseerd werden.

Resultaat

We komen binnen deze deelbegroting uit op een negatief resultaat van -€3.251,-. Dit bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserves.

Bestuur, directie en Code Cultural Governance

Nowhere is een stichting met een bestuur-directiemodel. Het voornemen was om in 2024 over te gaan naar een raad-van-toezichtmodel. De raad-van-toezicht zou een nieuwe voorzitter krijgen. Deze nieuwe governance structuur hebben we uitgesteld, vanwege het onzekere toekomstperspectief voor Poetry Circle, door de afwijzing van onze meerjarenaanvraag voor dat programma. Het bestuur besloot de focus te leggen op het aanvechten van die afwijzing. In 2025 willen we de governancestructuur alsnog gaan hervormen.

In 2024 is er daarom in de governance ten opzichte van 2023 niets veranderd. Op dit moment zijn directeur Michel de Rooij en zakelijk leider Jona Dekker verantwoordelijk voor de dagelijks leiding van de organisatie. Het toezichthoudende bestuur bestaat uit voorzitter Jan Willem Huisman (directeur van IJsfontein), Hannah Sluis (arbeidsrechtadvocaat), Farnoosh Farnia, (directeur Amsterdam Fringe Festival, medeoprichter Mezrab en Mezrab Storytelling School, artistiek producent, storyteller), Roland de Jonge (Director Tax bij Mazars) en Ricardo Cairo (onderwijsprofessional bij het Tropenmuseum, docent Engels op een middelbare school). De bestuursleden hebben samen een gevarieerde en relevante expertise op het gebied van cultureel ondernemerschap, talentontwikkeling, financiën, organisatieadvies, cultuur, recht en media. Het bestuur werkt onbezoldigd.

Het bestuur:

- Handelt als goed werkgever, voert functiegesprekken met de directie en exitgesprekken als medewerkers vertrekken;
- Heeft geen belangenverstrengeling met de stichting, evalueert zichzelf en het directieteam;
- Draagt samen met de directie verantwoordelijkheid voor de onafhankelijkheid van eigen oordeelsvorming;
- Vergadert viermaal per jaar met de directie en beoordeelt het beleid, de begroting en de jaarrekening. De Code Cultural Governance is een vast onderdeel van de bestuursvergadering, waarin de principes en het waarborgen van sociale veiligheid onderwerp zijn van gesprek;
- Legt in het bestuursverslag haar handelen uit en licht toe waar ze afwijkt van de code.

In 2025 gaat Stichting Nowhere over naar een raad-van-toezichtmodel. Aanleiding is de constatering dat de directie al lange tijd de beleidsvormende taak uitvoerde. Tegelijkertijd groeit de stichting en neemt de begroting fors toe. Het raad-van-toezichtmodel representeert beter de gang van zaken dan het huidige bestuur-directiemodel. Jan Willem Huisman zit in zijn derde termijn als voorzitter. Hij begeleidt de overgang naar het nieuwe model en treedt dan af als voorzitter. In onze nieuwe statuten wordt een maximale zittingstermijn van twee keer vier jaar opgenomen.

Visie en Strategie

Talenten van morgen verdienen ruimte

In een haastige stad, waarin vrije ruimte voor jong talent steeds schaarser wordt, is het belangrijk om laagdrempelige speel- en leerplekken te hebben. Waar 'de stad' zorgt voor openbare ruimte om te sporten en te spelen, zien wij het als onze missie om laagdrempelige speelruimte voor creativiteit te bieden. Nowhere is een 'third place' voor jongeren die zich creatief willen ontwikkelen. Een veilige plek buiten je eigen huis, school of werk. Hier doe je voor weinig geld mee met workshops. Twee dansstudio's, het theater, de geluidsstudio, de fotostudio en het atelier zijn te huur voor € 7,50,- per uur. Het feit dat 2.500 jonge mensen hier de afgelopen jaar gebruik van maakten, zegt genoeg; de behoefte is groot.

Jongeren zijn de aanjagers van kunstzinnige en culturele vernieuwing

Jongeren hoef je geen cultuur te brengen, zij dragen het al bij zich. Door met aandacht te luisteren naar wat jonge Amsterdammers willen en door hen vertrouwen te geven, kun je bij Nowhere zien welke nieuwe (interdisciplinaire of hybride) kunstvormen en verhalen opkomen in de stad. En ook hoe de nieuwe generatie zich verhoudt tot heersende maatschappelijke en artistieke opvattingen. Nowhere is een voedingsbodem voor nieuwe culturele ontwikkelingen én de plek waar jonge makers die vormgeven.

Vele verhalen maken de stad

Onze jonge makers halen hun inspiratie uit de (sub)culturen waarin ze geworteld zijn en uit de wereldwijde trends die ze volgen. Deze verhalen en perspectieven willen we vaker terugzien in gevestigde instellingen en traditionele kunstvormen, omdat deze plekken óók aan jonge mensen toebehoren en nu nog vaak de ontbrekende stem zijn.

Hun perspectief is onmisbaar in een compleet verhaal van de stad. Nowhere biedt ruimte aan de kunstvormen, subculturen, makers en workshopmasters die deze verhalen leven en zorgt voor doorstroom van nieuw talent en nieuwe verhalen naar andere podia en festivals.

In een sterk cultureel middenveld komen 'jonge disciplines' tot bloei

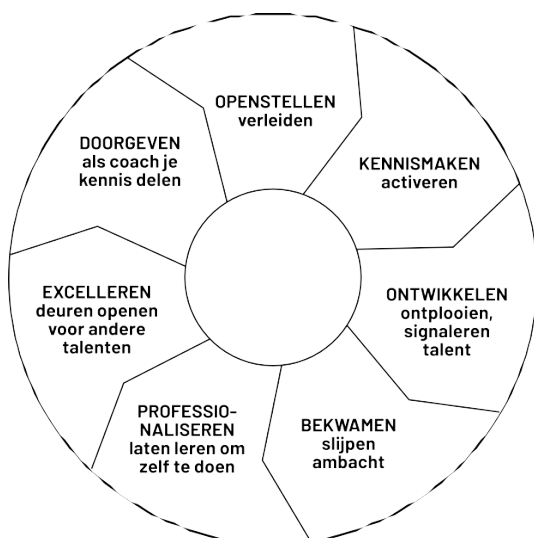
Door samen te werken met grote en kleine Amsterdamse en landelijke cultuurinstellingen bouwt Nowhere een brug tussen duizenden jongeren en de culturele infrastructuur van de stad. Andersom maken jongeren bij Nowhere nieuwe cultuuruitingen en kunstvormen zichtbaar. Zo werkt Nowhere mee aan een sterk cultureel middenveld waarin ruimte is om jonge disciplines en nieuwe praktijken te ontwikkelen.

Talentontwikkeling is een Circle

Wij zien talentontwikkeling niet als een lineair proces, maar als een cirkel, waarin het draait om wederkerigheid en uitwisseling tussen generaties. Het Nowhere-netwerk van succesvolle *peers* maakt ons aanbod laagdrempelig.

Deelnemers herkennen zich in de verhalen en perspectieven, en durven snel mee te doen. Onze workshopmasters zijn geen ‘leraren’, maar Amsterdammers die naam hebben gemaakt in hun discipline. Zij willen hun cultuur doorgeven. Zij maken onze ‘cirkel van talentontwikkeling’ rond. Nowhere hecht waarde aan kennis uit informele leergemeenschappen en formuleert bewust geen allesbepalende, institutionele leer. In

plaats daarvan blijven we nieuwsgierig, betrokken, bevestigend, uitnodigend en meebewegend. Omdat we begrijpen hoe belangrijk het is om ergens bij te horen, werken we vaak in groepen (community’s). Naast kennis zien we namelijk dat optimale ontwikkeling een paar essentiële voorwaarden heeft: gevoel van saamhorigheid, thuis voelen, herkenning, veiligheid en acceptatie. Bij het ontwikkelen van talent draait het voor ons niet alleen om creatieve vaardigheden of potentie, maar ook om de urgentie waarmee iemand zich wil ontwikkelen en manifesteren.

Bovenstaande Cirkel van talentontwikkeling is onze eigen weergave van het proces dat een talent kan doorlopen in zijn ontwikkeling.

Programma, organisatie en beleid 2024

De start van 2024 stond geheel in het teken van het schrijven van de Kunstenplannen 2025-2028. En ondanks dat dit uiteraard niet de eerste Kunstenplannen waren die wij schreven, trok het toch wederom een enorme wissel op de directie en medewerkers. Hoewel onze visie, ambities en plannen deze keer vrij organisch voortkwamen uit alle stappen die we de laatste jaren namen, was het een enorm zwaar, spannend en zenuwslopend proces. Niet in de laatste plaats door de mogelijke implicaties van een toekenning of afwijzing: de meerjarige financiering is voor zowel productiehuis Nowhere als voor Poetry Circle onmisbaar. Zonder het voortzetten en zelfs laten stijgen van onze structurele financiering, zou het onmogelijk zijn om voort te zetten wat we de afgelopen jaren hebben geïmplementeerd en opgebouwd: de grote programma’s, de gegroeide professionaliteit, het onderhoud en het opvolgen van veiligheidsvoorschriften voor het gebouw, het implementeren van gedragscodes, het aanstellen van vertrouwenspersonen, het naleven van de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en het voldoen aan de arbeidsvoorwaarden en salariering volgens de richtlijn producerende letterenorganisaties – geënt op de CAO Toneel en Dans. De afwijzing van onze meerjarenaanvraag voor Poetry Circle door het Fonds voor Cultuurparticipatie, op 3 juli 2024, bracht dus ook per direct ons – gedurende vijftien jaar zorgvuldig opgebouwde – landelijk netwerk in gevaar.

Na de afwijzing in juli 2024 werd plotseling onbedoeld zichtbaar wat Poetry Circle heeft betekend in vele levens en (artistieke) loopbanen. Binnen een week reageerde meer dan duizend mensen die stuk voor stuk zeer inhoudelijke steunbetuigingen en hartenkreten achterlieten. En niet alleen onze achterban, ook de belangenorganisatie voor literaire organisaties VLAM21, riep in een brandbrief de Raad voor Cultuur, Fonds voor Cultuurparticipatie en het Letterenfonds op om dit voor de letterensector dramatische tij te keren.

Het vormde het begin van een campagne die culmineerde in de hoorzitting op 6 december voor de bezwarencommissie van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Het ongeloofelijke gebeurde, ons bezwaar werd gegrond verklaard en onze aanvraag alsnog volledig gehonoreerd. Het was een emotioneel slot van een zeer onzeker en bewogen half jaar. Waarbij het team Poetry Circle zich heeft onderscheiden en op unieke wijze, ondanks het onzekere toekomstperspectief, door hebben gevochten voor het bestaansrecht van een landelijk netwerk van spoken word-communities. En uiteindelijk, met recht, het landelijk netwerk en het voortbestaan van Poetry Circle heeft veiliggesteld.

In 2024 is er veel werk verricht om in 2025 – bij de start van het nieuwe Kunstenplan – te voldoen aan de nieuwe Richtlijn voor Producerende Letteren Organisaties. Deze nieuwe richtlijn is gemaakt onder begeleiding van Platform ACCT (Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst). Onze zakelijk leider heeft als commissielid meegewerkt aan de totstandkoming van deze richtlijn, die is afgeleid van de CAO Theater en Dans. Het maken van nieuwe functieprofielen op basis van een vast omlijnd protocol en de daaropvolgende inschaling volgens het functiehandboek was een precieze klus die verspreid over 2024 plaatsvond. Het belangrijke resultaat van deze operatie was dat we de nieuwe op de richtlijn gebaseerde salarissen en de stijging over vier jaar konden opnemen in onze meerjarenplannen.

Ook ontwikkelden we in 2024 een personeelshandboek met daarin alle primaire- en secundaire arbeidsvoorwaarden en personele afspraken. Bovendien werd het verzuimbeleid beschreven en als bijlage opgenomen in het personeelshandboek.

Tenslotte werd er voor het eerst een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uitgevoerd en ons privacy protocol herijkt. Deze organisatorische en beleidsmatige verbeteringen zijn een uitwerking onze overtuiging dat artistieke en programmatisch groei hand in hand moeten gaan met organisatorische en beleidsmatige versteviging. Waarvan transparantie geven en perspectief bieden aan medewerkers de belangrijkste is. Het ook niet voor niks dat we in 2024 met het hele team drie dagen weg zijn geweest naar Netl-camping Kallumaan, georganiseerd door een heuse personeelscommissie Kalm Aan.

Op personeelsvlak was 2024 – na veel wisselingen in 2023 – een rustig jaar. De nieuwe programmaleider van Poetry Circle, die startte in januari, voegde geruisloos in. Haar grote ervaring als producent en kennis van de creatieve sector zorgde voor meer rust en een beter voorspelbare operatie. In de periode van grote onzekerheid hield het team stand. De enige personele wijziging in 2024 was het vertrek van een uitvoerend producent bij Poetry Circle. Gezien het ontbreken van perspectief hebben wij deze in 2024 niet vervangen.

Tenslotte nog dit. Het jaar 2024 was het laatste jaar van de Kunstenplanperiode 2021-2024 en het jaar waarin onze meerjarenaanvragen voor 2025-2028 uiteindelijk bij zowel Fonds voor Cultuurparticipatie als het Amsterdams Fonds voor de Kunst werden gehonoreerd.

De impact hiervan voor de verdere ontwikkeling van ons productiehuis en landelijk netwerk van Poetry Circle is enorm. Vooral als het afgezet wordt tegen de zeer onstuimige afgelopen beleidsperiode. De afgelopen vier jaar kregen we te maken met een Corona-periode, gedwongen sluiting, niet voorziene prijsstijgingen, exploderende groei van de energiekosten en de snel toenemende personeelskosten. De gestegen kosten en de ambitie om medewerkers per 2025 op cao-niveau te belonen kon alleen maar leiden tot flink hogere meerjarenaanvragen. Hoewel de onzekerheid hierover tijdens het aanvraagproces groot was en na de afwijzing van een van de Kunstenplannen nog groter werd, eindigde we dit jaar zeer opgetogen. Met de honorering van onze beiden meerjarenplannen vallen al onze investeringen van de afgelopen vier jaar op hun plek. En beginnen we opgetogen aan een nieuwe Kunstenplanperiode met de zekerheid dat we de grote financiële en organisatorische uitdagingen in de nieuwe kunstenplanperiode 2025-2028 voorzagen, het hoofd kunnen bieden.

Nowhere-workshops, -communities en -presentaties

Wij houden in dit activiteitenverslag de indeling van ons meerjarenplan 2021-2024 aan. Hierin zijn onze activiteiten beschreven onder drie programmapeilers: Huis, Programma en Productie.

In de bijlagen nemen we de specifieke output-analyses op vanuit het format van de Gemeente Amsterdam (Bijlage 1), Fonds voor Cultuurparticipatie (Bijlage 2) en het Nederlands Letterenfonds (Bijlage 3).

Huis

In het 'Huis'-programma geven we jonge makers ruim baan in onze studio's. Mensen tot en met 35 jaar, die een profiel aanmaken op onze website, kunnen zelfstandig voor €7,50,- per uur ruimtes inboeken. Daarnaast zijn er twee zogenoemde Huis-programma's. Hieronder vallen het Community-programma en het Maker in Huis-programma. Tenslotte omvat de pijler Huis ook het inhoudelijke programma van onze Partners in Huis (DEGASTEN en De Amsterdamse Jeugdtheaterschool). In de staat hieronder staan naast de oorspronkelijke, ingediende cijfers uit ons meerjarenplan, de gerealiseerde cijfers 2021, 2022, 2023 en 2024.

Totalen huis	2021-2024	2021	2022	2023	2024
deelnemers	357	636	3018	3364	3348
programma uren	1080	865	1456	1342	1332
bezoeken	4221	1272	7985	9819	9323
studio-uren	250	931	3817	8225	8155
community's	5	6	5	4	5

Het meest opvallend is hoe het bereik, de studio- en programma-uren de cijfers uit het oorspronkelijk beleidsplan net als het jaar ervoor ver overtreffen. In die zin vallen met name het

aantal deelnemers en het aantal studio-uren op. Dit veel grotere bereik is een gevolg van het in 2022 geïnitieerde programma waarbij jonge makers voor aanvankelijk €5,00,- en inmiddels €7,50,- per uur studioruimte kunnen gebruiken. Van de 3348 deelnemers aan ons Huis-programma, zijn er 2406 deelnemers die een nieuw account hebben aangemaakt in 2024. Van de 8155 studio-uren die in totaal zijn afgenomen, zijn er 7333 uur geboekt via onze (nieuwe) accounthouders. Wat opvalt aan het Huis-programma is dat de groei ten opzichte van 2023 nihil is. We zien dat de bezettingsgraad inmiddels zo hoog is dat er simpelweg geen extra studioruimte meer te boeken is.

Als we inzoomen op het community-programma zien we dat het aantal deelnemers ten opzichte van 2023 licht is gedaald, maar ten opzichte de prognose in ons meerjarenplan bijna is verdubbeld. Dit geldt in dezelfde mate voor het aantal bezoeken aan het community-programma. In 2024 gaven we ruimte aan drie verschillende danscommunities: The Living Room van Amber Vineyard (vogue), de Amsterdamse House Dance Community onder leiding van Patricie Bendova en Junction (dancehall). Daarnaast startte in mei het Slow Fashion Lab onder leiding van Bente Brunia, waar op een duurzame manier mode gemaakt en hersteld wordt. Ook gaven we in december ruimte aan ClubINK van Joanne Igbuwe, wat voortvloeide uit een workshopreeks Ink & 1000 Images die eerder in het FALL-seizoen plaatsvond. In deze community wordt geëxperimenteerd en gecreëerd met (vooral) inkt.

Het andere programmaonderdeel, Maker in Huis, heeft in 2024 voor de derde keer plaatsgevonden. Dit is een programma dat wij oorspronkelijk hadden geschrapt vanwege de lagere toekenning van onze A-BIS-subsidie 2021-2024. Niettemin zijn we in 2022 toch gestart. Enerzijds omdat het programma inhoudelijk op ons lijf en gebouw geschreven is, en anderzijds omdat wij uit contacten met onze makers begrepen dat er heel veel behoefte is aan een dergelijk programma. De combinatie van ondersteuning-op-maat en vrij gebruik van studio's blijkt inderdaad aan te slaan.

In dit *artist-in-residency*-programma kregen acht makers ruimte, tijd en kennis om hun kunstproject te realiseren. Drie solisten kregen 160 uur studioruimte. Astrid Klein Haneveld maakte de dansvoorstelling 'The Impossible Astronaut', Nicchelle Buyne creëerde de spoken word-voorstelling 'De Stilte Die We Delen' en An Kuper maakte de performance 'Drift, Darkness or Am I Dreaming?'. Lana van der Brug ontwikkelde de performance 'Come Unity' en Osayi Osawe deed artistiek onderzoek voor het project 'Sacred Rhythm'. Thu Hang Pham creëerde de dansvoorstelling 'Nowhere, Anywhere, Somewhere' en besteedde 80 uur in de studio. Gaby Berger deed onderzoek voor de dansvoorstelling 'Tot hier' en Charlotte Laan werkte aan het project 'Sculpturing Bodies', beide werkten ze voor 50 uur in de studio. Osayi Osawe en Charlotte Laan hebben i.v.m. een blessure uiteindelijk hun werk niet kunnen presenteren.

Op donderdag 27 juni 2024 organiseerde we een Work in Progress-avond, waar alle makers tussentijds iets toonden. Uiteindelijk presenteerden de makers hun werk tijdens het Maker in Huis Festival op vrijdag 6 en zaterdag 7 december 2024, wat voor het eerst op twee dagen plaatsvond.

Tenslotte waren er de inhoudelijke programma's van onze partners in huis. De grootste partner in huis is theatergezelschap DEGASTEN, die ook kantoor houdt in het Nowhere-pand. Zij boeken veel studio-uren – het meest van al onze partners – en hun makers en deelnemers zijn kind aan huis bij

Nowhere. In 2022 is ook De Amsterdamse Jeugdtheaterschool weer teruggekeerd met lessen in Nowhere. In totaal blijft dit partnerprogramma iets achter ten opzichte van de oorspronkelijke prognoses. Niettemin zorgen het nieuwe Maker in Huis-programma en het programma rond laagdrempelig studiogebruik voor een explosieve stijging van deelnemers, bezoeken, studio-uren en programma-uren binnen het Huis-programma.

Programma

De pijler ‘Programma’ is het hart van Nowhere. Hieronder vallen al onze binnenschoolse en buitenschoolse workshopprogramma’s, alle educatieve activiteiten op scholen en alle trajecten van ons landelijk talentontwikkelingsnetwerk voor spoken word – Poetry Circle – én alle hieraan gelieerde presentaties.

Hieronder beschrijven we de output per onderwerp. Poetry Circle bespreken we als één programma, om de samenhang van dit onderdeel geen geweld aan te doen.

Totalen programma	2021-2024	2021	2022	2023	2024
deelnemers	3211	4888	6485	8726	13306
programma-uren	1297	2584	3374	3767	4082
Talentontwikk. Activiteit	18	9	15	18	20
bezoeken	2902	6594	11861	14304	18535
presenterende activiteit	29	28	63	107	51
jonge artiesten	196	147	523	410	442
bezoekers	3160	1162	7710	7182	2892

Nowhere-workshops

Nowhere organiseert verschillende workshopprogramma’s:

1. We organiseren Nowhere-workshops in de avonduren;
2. We organiseren ‘Nowhere op IJburg’-workshops in de avonduren op IJburg;
3. In de middagen organiseren we ‘Club Nowhere’ in samenwerking met de Talententent, een naschools aanbod voor kinderen uit het primair onderwijs;
4. We produceren binnen- en buitenschoolse workshops voor onder meer het Cultuurcoaches-programma;
5. Wij ontwikkelen programma op natuurspeelterrein Jeugdland in Amsterdam-Oost.

Sinds september 2021 is het workshopprogramma in de avonduren vernieuwd. Wij bieden kortere cursussen aan van vier weken die op elke laatste vrijdag van de maand gezamenlijk wordt afgesloten met een ‘Nowhere Presents’. Dit programma wordt in twee blokken geprogrammeerd: een SPRING- en een FALL-seizoen. In het SPRING-seizoen van 2024 waren er 14 verschillende workshops te volgen, waaronder Ceramics, Songwriting, Experimental Jewelry, Drag Make-up, DJ’en en Fundraising. Ook dit jaar organiseerden we twee workshops – namelijk Painting en Tufting – i.s.m. het Van Gogh Museum, aan de hand van de tijdelijke tentoonstelling Matthew

Wong | Van Gogh. In het FALL-seizoen organiseerden we 17 workshops, waaronder Ink & 1000 Images, Free Expression Jam, Spoken Word i.s.m. Poetry Circle, Breakdance, Mime, Oil Painting, Unlocking Flavours (kookworkshops), Beauty Make-up i.s.m. MAC Cosmetics, Locking, Radio Making i.s.m. ECHOBX en Music Production, Remixing & Sampling.

Het Club Nowhere-programma groeide in 2024 iets ten opzichte van 2023. Naast de Indische Buurt school nam in 2024 ook de Flevoparkschool deel aan het programma. In samenwerking met de Talententent ontwikkelden we in het SPRING-seizoen twee workshopreeksen en in het FALL-seizoen ook twee workshopreeksen.

In 2024 werd het buitenschoolse Cultuurcoaches-programma voortgezet. Op Jeugdland programmeerden we elke woensdag de inloopworkshop Buitenateliers, voor kinderen van de Indische Buurtschool en andere geïnteresseerde kinderen. Dit jaar nodigden we elke maand een andere kunstenaar uit om samen met de kinderen creatief aan de slag te gaan in de buitenlucht. De kunstenaars die we dit jaar mochten verwelkomen waren: Nelleke van Lomwel, Cecile Hübner, Carolina Calgaro, Isa van Lier, Laila van Berge, Jana Bickert, Janne Igbuwe, Naomi Jansen, Tess van Dorp, Sophie Schulte, Davy Wouda en Alex Winters.

Bij Nowhere is de naschoolse danscommunity voor leerlingen van de LUCA Praktijkschool op de vrijdagmiddag gecontinueerd, onder de titel Fridance.

Sinds januari 2023 werkt Ylja Band bij Nowhere als programmamaker Jeugdland, zij richt zich specifiek op het Nowhere-programma voor natuurspeeltuin Jeugdland. Met dank aan de komst van deze nieuwe programmamaker is afgelopen jaar verschillende keren een brug geslagen tussen beide organisaties.

Het jaar werd ingeluid met het Winterfeest. Gebrek aan sneeuw mocht de winterpret niet drukken, want er konden priksleetjes gemaakt worden om mee over het asfalt te glijden. Ook maakten de kinderen een iglo van wilgentakken die nu, aan het begin van de lente van 2025, bijna in bloei staat.

In april vond het Lentefeest plaats met als thema 'Chaos'. Theatermaker Semna Segal schoolde zich voor deze dag om tot kapper met chaotische kapsels als specialiteit. Voor één keer mocht er flink buiten de lijntjes gekleurd worden in het Jeugdland, waar de muren, vloer en meubels ingepakt waren met tekenpapier. De loods werd een drive-in bioscoop waar de Klokhuis-sketch "Orde in Chaos" vanaf skelters bekeken kon worden en samen met nutty professor Elodie Schillemans verdiepten de kinderen zich in de chaostheorie.

Op 5 mei kwam Elodie tijdens Bevrijdingsdag opnieuw langs om samen met programmamaker Ylja – beiden gekleed in roze jurk met plaksnor, want ook dat is vrijheid – onbekende kinderen elkaar op speelse wijze te laten ontmoeten. Hierna konden de kinderen zich verkleden en namen ze in hun nieuwe gedaante plaats aan tafel voor een vrijheidsmaaltijd.

In mei startten de workshops voor de Recycle Rally, een project geïnitieerd door Daan Vonk van HOTMAMAHOT waar Jeugdland voor de tweede keer aan deelnam. In zes workshops bouwde team Oost een elektrische racer van gerecyclede materialen waarmee ze tijdens het zomerfeest de strijd aanging tegen teams uit andere stadsdelen. Team Oost leek er ook dit jaar weer met de prijs vandoor te gaan, maar biechtte op de valreep eerlijk (hoewel met enige tegenzin) op dat ze hadden vals gespeeld. Het was een spannende wedstrijd! De opzwepende tunes tijdens de race werden verzorgd door een DJ uit de koker van Nowhere: Godsendo. De overige programmering

van het feest stond ook in het teken van recycling: frisdrankflessen werden raceauto's, afvalmateriaal werd fashion, oud papier werd een kunstig wandkleed en als klap op de vuurpijl kwam de Afvalkoningin op bezoek.

In juni vierden we samen met leerlingen van de IBS Al Jawhara en de Lidwinaschool dat het hoogste punt van de bouw van de nieuwe stadsboerderij op Jeugdland was bereikt. De leerlingen maakten een feestelijke banner met daarop "DE-HOOGSTE Punt." en vogelhuisjes van hout uit het Amsterdamse Bos. In juli klonk er getimmer uit het minihuttendorp in het Oosterpark tijdens de Buurtcamping. In september streek een (houten) draak neer op Jeugdland. Om het oogstseizoen en transformatie te vieren gaf kunstenaar Yasser Ballemans een drakeneierenworkshop. De eieren (gemaakt van groenten omhuld met klei) werden gaargekookt in een vuurtje voor de kop van de draak. In oktober vond voor de tweede keer op rij het ELJA Kindermuseumkamp plaats - een initiatief van het Amsterdam Museum - waar kinderen samen met kunstenaar Isa van Lier werkten aan een kunstwerk rondom het thema identiteit.

We sloten het jaar af met een huttenbouwfeest. Tijdens de kerstvakantie konden kinderen vier dagen lang bouwen aan een grote, kleurrijke hut samen met de beste bouwers van Jeugdland. Naast al deze nieuwe activiteiten en vrolijke gebeurtenissen vonden als vanouds op zondagmiddagen de reguliere maakworkshops plaats onder de speelse begeleiding van oude-rot-in-het-vak Alex Winters. Ook droegen we regelmatig met Nowhere-programma bij aan scholenprogramma's op Jeugdland. Tot slot verwelkomden we er van februari tot en met april en tussen oktober en december weer meermaals leerlingen van De Indische Buurt School voor een cultuurdag; dat is een lesdag in de buitenlucht waarin creativiteit en makerschap centraal staan en stilzitten vaak totaal onnodig is.

De programmalijn 'Nowhere op IJburg', die in 2022 voor het eerst plaatsvond, vond ook in 2024 plaats. In 2024 breidde wij het aantal workshopreeksen uit van zes naar acht, waarvan vier in het SPRING-seizoen en vier in het FALL-seizoen. Tijdens het SPRING-seizoen waren er workshops te volgen in DJ Beginners, Soft Sculpture, Poetry en Collage Expression, in het FALL-seizoen waren er de workshops DJ Beginners, Ceramics, Crochet en Painting met als locatie Factor IJ.

Als we inzoomen op het workshopprogramma in de avonduren, zie je dat het programma in 2024 qua aantallen ten opzichte van het jaar ervoor met een kleine 60% fors groeide, dat geldt hetzelfde voor het aantal bezoeken en programma-uren. Ook ten opzichte van de output zoals beschreven in ons meerjarenplan tellen we op alle vlakken een enorme groei.

De in 2022 nieuw ingeslagen koers met een veel bredere programmering, kortere workshopreeksen, een consequente marketing via social media en een maandelijkse afsluiting met Nowhere presents heeft het reguliere workshopprogramma goed gedaan. In die zin was 2024 een oogstjaar met een enorme groei, zowel qua impact als in aantallen.

Het Club Nowhere-programma, het naschoolse programma in samenwerking met de Talententent, is in 2024, na een aantal tegenvallende jaren ook weer op niveau. De samenwerking is met de komst van een nieuwe programmacoördinator bij de Talententent enorm verbeterd.

Het Cultuurcoaches-programma buiten school werd – wegens groot succes – in 2024 flink uitgebreid. Het aantal programma-uren steeg van 62 in 2023 naar 106 in 2024. Het aantal deelnemers steeg daarom ook flink, van 251 naar 425 kinderen.

De belangrijkste oorzaak van het fors hogere totale aantal deelnemers aan onze buitenschoolse workshops, is het enorme aantal kinderen dat meedoet aan activiteiten op Jeugdland. De grotere betrokkenheid van Nowhere, met de inzet van een programmamaker/ontwikkelaar, raakt aan bijna het hele Jeugdland-programma. De programmamaker die aangetrokken is voor een kwalitatieve impuls, bereikt met nieuwe programmaonderdelen en events veel extra deelnemers.

Anders dan in 2023 groeiden in 2024 ook alle andere programmaonderdelen fors. Dat geldt voor zowel het reguliere workshopprogramma, het Club Nowhere-programma en het cultuurcoachesprogramma buiten schooltijd. Deze groei over de hele linie is voor het grootste deel het gevolg van kwalitatieve programmaontwikkeling, slimme partnerschappen, een database met inmiddels 8462 accounthouders en consequente marketing via social media.

Workshops binnen schooltijd

Ons programma voor scholen bestaat uit verschillende onderdelen. Naast projecten op aanvraag, organiseren we sinds 2022 een grootschalig, binnenschools Cultuurcoaches-programma. Ook organiseerden we wederom het jaarlijkse Parool Columnfestival, een programma in samenwerking met 15 middelbare scholen in Amsterdam. In totaal werden er met onze scholenprojecten 4544 deelnemers bereikt en 1206 uren lesgegeven.

Het aantal deelnemers aan scholenprojecten steeg in 2024 ten opzichte van 2023 met 20%. Ten opzichte van de geprognosticeerde aantallen in ons meerjarenplan schrijven we bijna dubbele cijfers. Het aantal lesuren steeg licht ten opzichte van 2023. De groei in 2024 werd met name veroorzaakt door een grotere vraag van het voortgezet onderwijs naar 'losse' cultuureducatieprojecten. Deze zijn vaak minder intensief qua tijdsbesteding en worden vaak gegeven aan grote groepen. Zoals bijvoorbeeld dit jaar het Spinoza20First, waarbij 180 leerlingen een workshop naar keuze volgden, het Geert Grootte College, dat met 120 leerlingen langskwam, of het Gerrit van der Veen College waarvan 150 leerlingen deelnamen aan een workshop van ons.

Het Cultuurcoaches-programma daarentegen is juist een heel intensief programma. Dit programma kenmerkte zich ook in 2024 door lange lesperioden voor kleine groepen. In de opzet is dit programma in 2024 verder niet veranderd en werden dezelfde scholen (Terra Nova, Luca Praktijkschool) bediend als in 2023. In 2024 zijn we in gesprek gegaan met College Zuyd, dat al jaren losse projecten bij ons afneemt. In de nieuwe aanvraag, voor het Cultuurcoaches-programma 2025-2028, is College Zuyd als derde vaste school toegevoegd.

Inhoudelijk waren, net als in 2023, het Columnfestival en het Cultuurcoaches-programma absolute hoogtepunten. Het Columnfestival vond opnieuw plaats in de Balie. En ook dit jaar publiceerden 25 scholieren hun column in Het Parool en waren er rondom het Columnfestival citaten uit de column levensgroot terug te lezen in Abri's door de hele stad. Het Columnteam telde 14 jonge schrijvers. Samen gaven zij in 95 klassen een Columnles. In totaal deden 2108 leerlingen van 15 scholen uit het voortgezet onderwijs mee. Na afloop ontvingen wij onderstaand mailtje van een docent Nederlands. Dit is het grootste cadeau dat wij hadden kunnen krijgen:

“Ik wil je toch nog even bedanken voor een absolute topavond in de Balie! We hebben genoten. Ik vond het erg goed georganiseerd en de voorgelezen columns ontroerend... En wat een hoog niveau! Ik proefde ook heel duidelijk het belang van taal en de liefde voor taal door het gehele programma. Dat doet mij wel wat als docent Nederlands. En de aanwezige leerlingen ook, dat was duidelijk. Taal is iets prachtigs. Volgend jaar doen we weer mee, dat is zeker.

PS. We hebben de poster van Bor Notte met zijn quote erop al zien hangen in Amsterdam. Heel erg gaaf. Bor is nu een BN'er, zeg maar...”

Mark van Doesselaar – De Apollo

Zoals gezegd veranderde aan het Cultuurcoaches-programma voor het voortgezet onderwijs niet veel. Het is inmiddels een soepele samenwerking met vaste scholen, waarbij de Nowhere-lessen in het rooster worden opgenomen. De in 2023 geïntroduceerde Cultuurdagen op Jeugdland voor de Indische Buurt School zijn met veel succes voortgezet. Ook deze dagen zijn inmiddels terugkerend in het jaarrooster van de Indische Buurt School beland. Het mes snijdt met dit project aan meerdere kanten. Omdat we de kinderen een hele dag lesgeven kunnen we een grotere impact maken dan als we een uurtje in de week langskomen. Daarnaast is het een uitkomst voor de school, die zoekt naar wegen om de werkdruk te verlichten voor haar docenten. Zie dit filmpje over het programma schooldag cultuurdag: <https://youtu.be/b63YCJgiyls>. Tenslotte leren de kinderen en hun ouders (die de kinderen 's middags ophalen) Jeugdland met alle speel- en leermogelijkheden beter kennen.

Presentaties Nowhere

Het onderdeel ‘presentaties’ is het enige onderdeel met fors lagere aantallen dan voorgaand jaar. Dit vraagt om een nadere uitleg van de aantallen. In 2024 vonden 51 presentaties plaats tegen 107 in 2023. Dit verschil heeft voornamelijk te maken met het lagere aantal presentaties van het Amsterdam Fringe Festival bij Nowhere en van het evenement Vincent op Vrijdag. Het gevolg van het fors lagere aantal presentaties voor het Amsterdam Fringe Festival (44 minder dan in 2023) komt doordat er bij ons in 2023 een installatie te zien was, die doorlopend kon worden bezocht door kleine groepjes publiek. Daarnaast organiseerden wij in 2023 een volledige Vincent op Vrijdag-editie die bestond uit 20 presentaties, waar we in 2024 voor het Van Gogh Museum alleen een zaal programmeerden met 2 presentaties. Als je deze twee projecten buiten beschouwing laat, zie je bij de overige projecten een lichte stijging van het aantal presentaties.

We zagen eveneens het aantal bezoekers aan presentaties fors dalen in 2024, ten opzichte van het jaar ervoor. Dit kwam niet zozeer door het aantal presentaties, als wel door het onderdeel EAST End, het pleinen festival in samenwerking met culturele instellingen in Oost: Plein Theater, Framer Framed en Rode loper. In 2023 jaar telden wij hier zo'n 4.000 bezoekers. In 2024 hebben wij deze productie en de verantwoordelijkheid overgedragen aan het Plein Theater. Als founding partner komen wij als redactieraad nog twee keer per jaar bij elkaar, maar we tellen de aantallen niet meer mee in onze output. Als je deze 4.000 bezoekers buiten beschouwing laat, dan zie je slechts een lichte afname van het aantal bezoekers in 2024.

In 2024 organiseerden we zeven edities van Nowhere Presents: een avond vol creativiteit, van én voor jonge makers en het talent van morgen. Op deze avond presenteerden de deelnemers van de avondworkshops hun resultaten en was er ruimte voor try-outs en performances van communities, Makers in Huis en andere deelnemers die gebruik wilden maken van het open podium. Daarnaast, wellicht het belangrijkste van de avond, word er een diner geserveerd. Het diner leent zich uitstekend voor ontmoetingen tussen de verschillende makers. In totaal waren er 182 jonge artiesten betrokken bij Nowhere Presents, met in totaal 455 toeschouwers.

In 2024 organiseerden we ook vier community-evenementen. The Living Room organiseerde een Summer Cookout en een Xmas Kiki. The Amsterdam House Dance Community organiseerde een zomer bbq en Junction een Junction Jam, vol met battles, docu's en talks. In totaal kwamen hier 230 toeschouwers op af.

Tijdens het Amsterdam Fringe Festival in september speelden er drie voorstellingen in Nowhere. Het was mooi om de voorstelling Leegstand van Peer Roosen te hosten. Peer Roosen is een maker die voortkomt uit de Poetry Circle uit Eindhoven. Verder hostten wij de voorstellingen 'Becoming Tiger' van Lux Sauer en 'Oda al mal Paridx' van Anllel Maria. De voorstellingen speelden opgeteld 10 keer bij Nowhere en werden bezocht door 222 bezoekers.

Nieuw in 2024 waren de presentaties van Makers in Huis. Zo waren er 10 presentaties op de Work in Progress-avond in juni. Daarnaast vonden en vinden steeds meer Makers in Huis hun weg naar andere podia. Zo vonden nog acht presentaties plaats op andere podia, van Makers die in 2023 bij ons in huis waren. Loïs Lint ('Grip') en Coosje de Loor ('Tortel') werden in een Double Bill gepresenteerd in het Plein Theater. Loïs Lint toonde 'Grip' ook tijdens Under Construction van Frascati. Coosje de Loor speelde haar voorstelling ook tijdens Warming Up Festival in Tolhuistuin. Annelie Koning toonde haar werk 'De ruimte tussen ons' bij Springtijd van de Karavaan in Alkmaar en tijdens de Parade i.s.m. het Parktheater. Jentel Schiettekatte presenteerde de voorstelling 'Crooked' tijdens Crooked Creatures.

Talentontwikkeling (professionalisering)

Eén op één professionaliseringstrajecten hebben zich de afgelopen jaren als vast onderdeel in ons programma genesteld. We geven met name makers die zich via alternatieve routes ontwikkelen de kans om zich verder te professionaliseren als maker. De reeds in 2023 gestarte groep bij de derde editie van het Brabantse professionaliseringstraject 'Wolk' liep tot begin 2025. In dit traject werkten negen Brabantse schrijvers aan persoonlijke doelen. Sommigen gebruikten de tijd voor ontwikkeling en onderzoek en anderen werkten aan concrete doelen, een roman of dichtbundel. Aan de derde editie (2023-2025) nemen deel: Mc Kenna Faulkner, Tamar Slooves, Rudie Verbunt, Eva van den Boogaard, David Alberti, Trijntje van de Wouw, Jasper van de Bovenkamp, Peer Roosen en Odette van Heesbeen.

In 2024 liep ook het traject #NieuweStukken van Fonds Podiumkunsten en het Nederlands Letterenfonds door. Daniëlle Zawadi rondde met coach Esther Duysker haar theatertekst af en Steff Geelen deed dit met coach Nisrine Mbarki. In april 2025 werd bekend dat aan Steff Geelen het Theater Tekst Talent Stipendium wordt toegekend. Dit prestigieuze stipendium van Cultuurfonds en fonds De Versterking stelt hen in staat om de 'Nieuwe Stukken'-theatertekst verder uit te werken. Er is bovendien een productiebudget aan dit stipendium verbonden zodat het stuk ook nog op de planken kan worden gebracht.

In 2024 namen Poetry Circle-alumni Mees van Rijswijk en Nabil Tkhidousset deel aan Slow Writing Lab, een ontwikkeltraject voor jonge schrijvers van het Nederlands Letterenfonds.

Verder startte in 2024 de derde volledige editie van ons eigen maaktraject Full Circle – een kopprogramma voor performende schrijvers met een beginnende beroepspraktijk. In de eerste twee edities (in 2022 en 2023) werd er gewerkt met 12 deelnemers. Na evaluatie bleek 12 deelnemers en dus twaalf individuele projecten iets te uitdagend voor de betrokken coaches. De groepsgrootte werd daarom in 2024 teruggebracht naar 7 deelnemers. Van de lichting 2023 werd Linde van Wingerden gekozen om haar project in 2024 verder uit te werken. Hen ontwikkelde de voorstelling ‘Gevonden Voorwerp’ en speelde deze veertien keer op het Over ‘t IJ-festival. Niet alleen Linde werkte diens voorstelling uit; ook de overige Full Circle-alumni timmerden aan de weg. Zo speelde Max Pickkers zijn poëtische theatersolo *Surabaya Boy* op Theaterfestival de Parade in Utrecht en Amsterdam, en ontwikkelde Naomi Seine haar muziektheatervoorstelling *Als wolken konden doden* verder i.s.m. productiehuis Hollandse Luchten. Niek Trilsbeek en Bart van Popering stonden en staan met nieuwe teksten op meerdere evenementen van Mensen Zeggen Dingen. Bart van Popering won bovendien in september 2024 de Spoken Award en gaat daarmee op tournee door het land. Barbara van der Berg richtte haar eigen collectief Spoken Womxn op, releaste haar eerste nummer op Spotify en heeft een groeiende onderneming voor poëzie op maat. Uchaindani Watson is actief als spoken word-professional, performer en workshopdocent in omgeving Den Haag, onder andere in samenwerking met Huis van Gedichten.

Tenslotte werkte Robbie Wallin met ondersteuning vanuit de Urban Maker-regeling van het Fonds voor Cultuurparticipatie verder aan zijn ontwikkeling als comedian, rapper en muziekproducer. En werkte Joost van Kersbergen vanuit de regeling Each One Teach One van het Fonds voor Cultuurparticipatie gestaag verder aan zijn onderzoek, naar zijn eigen ontwikkeling van rapper/muzikant tot autodidact docent. Joost spiegelt zich aan andere docenten die vanuit een maakpraktijk voor een klas komen te staan, en bevraagt het onderwijssysteem.

Poetry Circle

Het programma van Poetry Circle beschrijven we als één programma. In grote lijnen bestaat het programma uit workshoptrajecten, professionaliseringstrajecten, eigen podiumavonden (de Circle Sessions), samenwerkingen, producties in opdracht en eigen producties.

Het hart van de Poetry Circle-programmering is het workshoptraject dat we in negen Poetry Circle-steden aanbieden: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Tilburg, Eindhoven, Zwolle, Leeuwarden, Haarlem en Arnhem/Nijmegen. Net als voorgaande jaren kwamen er weer veel meer aanmeldingen binnen dan dat er plekken zijn binnen het programma. Binnen een Poetry Circle is er plek voor 15 deelnemers, die door een auditie gekozen worden. In Amsterdam, Rotterdam en Den Haag waren we genoodzaakt meerdere auditieavonden te houden, door het grote aantal aanmeldingen. In Amsterdam waren dit zelfs drie avonden. De grote belangstelling naar onze Circles, zorgt ervoor dat we op een punt komen waarop we helaas veel auditanten moeten teleurstellen. Dit zet ons aan het denken over onze selectieprocedure. In seizoen ’23-’24 zijn we, na eerst in ’22-’23 een verkort traject te hebben georganiseerd, in Haarlem gestart met

een volledige Circle. Een aantal auditanten dat in Amsterdam niet geselecteerd werd, kon worden doorverwezen naar Poetry Circle Haarlem.

Een Poetry Circle-deelnemer wordt niet per se gekozen op basis van de hoogste kwaliteit of het indrukwekkendste cv. Een Poetry Circle wordt samengesteld vanuit het oogpunt van de groep: welke groep werkt goed samen met elkaar en met de coaches? Zodoende wordt er dus gekeken naar talent, motivatie, ruimte voor groei, leeftijd, welk verhaal iemand te vertellen heeft en verschillende schrijf- en performancestijlen.

Bij de groeiende interesse in Poetry Circle hoort ook een heroverweging van ons programma-aanbod: in de toekomst willen we niet enkel langdurige trajecten met auditie aanbieden, zoals het Circle-traject en ons professionaliseringstraject Full Circle, maar ook kortere instaptrajecten waar geen auditie voor nodig is. Dit deden we al in samenwerking met Nowhere, waar we standaard in het FALL-seizoen een korte workshopreeks Spoken Word aanbieden, van 8 weken, zonder auditie. Dit willen we uitbreiden naar meer steden, waar het aantal aanmeldingen hoog ligt. Deelnemers kunnen dan toch al kennismaken met spoken word en proeven of Poetry Circle iets voor hen is.

Uit onze poule van oud-deelnemers en oud-coördinatoren, selecteerden we ook dit seizoen weer nieuwe talenten om tot coach te worden opgeleid. Onder begeleiding van een ervaren coach krijgen zij de kans om uit te groeien tot Poetry Circle-coach.

In '23-'24 waren de coaches: Sandy Bosmans (Amsterdam), Tyler Koudijzer en, in opleiding, Geoffrey van der Ven (Rotterdam), Daniëlle Zawadi en Benzokarim (Den Haag), Joost van Kersbergen en, in opleiding, Houda Bibouda (Tilburg), Jörgen Gario en, in opleiding, Peer Roosen (Eindhoven), Manu van Kersbergen (Zwolle) en Charlotte Beerda en Sannemaj Betten (Leeuwarden).

Ook voor het seizoen van '23-'24 maakten de coaches, in samenwerking met onze artistiek producent Lin An Phoa, persoonlijke lesprogramma's met als vertrekpunt uniforme inhoudelijke en didactische uitgangspunten. Zo bereikten we, zonder geweld te doen aan de eigenheid van elke Circle en coach, een beter afgestemd programma. De Teach de Teacher-bijeenkomst over Critical Response Process, over het geven en ontvangen van feedback op creatief werk in de maak, werd als zeer waardevol ervaren door de coaches.

Dat ons boekje Poëtische Principes een waardevol document is bleek al vorig seizoen. Ook in dit seizoen is dit document niet enkel gedeeld met de coaches, maar is de versie voor deelnemers ook met iedere Circle gedeeld. Zo kent elke deelnemer Poetry Circle door en door. Wellicht het belangrijkste onderdeel van Poëtische Principes is onze Circle Code: een code of conduct waarmee we een *safer space* proberen te creëren. Dit zijn gedragsregels die de basis vormen van Poetry Circle, van de Circle tot op kantoor. De Circle Code is nooit af, het is een document dat altijd in beweging is. Per Circle kan het worden uitgebreid en elk jaar wordt de Code herijkt op de Teach de Teacher- en/of Coach the Coördinator-bijeenkomsten.

Het seizoen werd in juni traditiegetrouw afgesloten met een Poetry Circle Manifestatie. Dit jaar vond dat plaats bij Dynamo in Eindhoven. Ook dit jaar kreeg de jaarlijkse afsluiting een thema mee: Eind goed, al goed? (Wat overigens niks te maken had met de nog onbekende en aanstaande afwijzing van onze meerjarensubsidie...) We vroegen alle deelnemers en artiesten om een nieuw licht te schijnen op eindigheid. Een vast onderdeel van de Manifestatie zijn de eindproducties van alle Poetry Circles. In de laatste 4 weken van hun traject werken de groepen

samen met regisseurs: dit zijn makers die vanuit uiteenlopende disciplines met de groep een eindproduct maken. Naast deze eindperformances van alle Circles, waren er performances van deelnemers van Full Circle, van de stadsdichter van Eindhoven Iris Penning en de band Huize Lucas. Om meer ontmoetingen tussen de deelnemers uit de verschillende steden te stimuleren richten we een Poetic Playground in, waar men kon spelen met taal. Zo konden deelnemers meeschrijven aan een raamgedicht, nieuwe poëzie maken met black-out poetry en meedoen aan een wedstrijd sneldichten. In de middag was er een stadswandeling door Eindhoven, waar vier Eindhovense dichters een ode aan de stad brachten (Marco Martens, Hendrik de Pecker, Süheyla Yalcin en Monique Hendriks). Ook waren er twee workshops: songwriting met Iris Penning en slam poetry met Nicole Kaandorp. Beide workshops zaten vol, met ieder 15 deelnemers. Ook de ondernemerstafel van Cultuur+Ondernemen zat vol met 18 deelnemers die adviezen kregen over de zakelijke kant van het makerschap. In totaal waren er 98 jonge artiesten aanwezig en werd de dag bezocht door 120 bezoekers.

Een onmisbaar onderdeel van het Poetry Circle-seizoen zijn de Circle Sessions: laagdrempelige en intieme podiumavonden georganiseerd door de lokale coördinator(en), waarbij de ene Poetry Circle-stad bij de ander op bezoek gaat, om het podium te delen en elkaar beter te leren kennen. Deze avonden zijn ontzettend belangrijk voor deelnemers: ze doen podiumervaring op, zodat ze zich verder kunnen ontwikkelen als spoken word-artiesten. Daarnaast zijn deze avonden onmisbaar voor community- en scene-building, omdat de nieuwe spoken word-generatie van telkens twee steden hier samenkomt. Zo kunnen de deelnemers een beginnend netwerk opbouwen, terwijl nieuw, lokaal publiek de kans krijgt om kennis te maken met het genre. Daarnaast worden deze Sessions standaard afgesloten met een open mic, waarbij iedereen, ook niet Poetry Circle-leden, het podium kan betreden. Er hebben in 2023 negen Circle Sessions plaatsgevonden, waar in totaal 129 artiesten op het podium stonden en er 485 toeschouwers waren.

Producties Nowhere en Poetry Circle

Naast de vaste onderdelen van het talentontwikkelingsprogramma, tellen we eigen producties/presentaties. Hier vallen alle producties/presentaties onder die wij in eigen beheer ontwikkelen en uitvoeren.

Totalen productie	2021-2024	2021	2022	2023	2024
coachingsuren	24	0	0	12	0
Jonge Artiesten	29	39	155	201	237
producties	1	3	12	9	17
Voorstellingen	10	69	77	58	40
presentaties	10	13	16	44	17
bezoekers	1250	1748	2997	5560	2282

Het aantal presentaties, voorstellingen en bezoekers valt in 2024 flink lager uit dan in 2023. Deze daling komt door de onzekerheid en ontbreken van toekomstperspectief als gevolg van de afwijzing van onze meerjarenaanvraag Poetry Circle bij het Fonds voor Cultuurparticipatie. Wij realiseerden 17 presentaties in opdracht in 2024 tegen 44 presentaties in opdracht in 2023. In 2024 noteerden we eveneens minder voorstellingen, doordat wij in 2024 niet twee (zoals in 2023) maar één productie programmeerden op het Over 't IJ Festival. Omdat het bij het Over 't IJ Festival om korte voorstellingen gaat die vaak worden gespeeld, scheelde dat ten opzichte van 2023 zo'n 25 speelbeurten/voorstellingen.

Aan de andere kant realiseerden we met ons Maker in Huis-programma extra voorstellingen in eigen huis met een Double Bill-avond en het uitgebreide Maker in Huis Festival. Maker in Huis tekende ook voor het extra aantal producties ten opzichte van 2023.

Tenslotte valt op dat het aantal bezoekers fors daalde ten opzichte van 2023. We programmeerden minder performances in opdracht. In 2023 bereikten wij met optredens in opdracht 4695 toeschouwers, tegen 1545 in 2024. Niettemin steeg het aantal producties/presentaties en bezoekers wel over de hele linie als je het vergelijkt met de prognose in ons meerjarenplan 2021-2024.

In 2024 waren er 17 presentaties van Poetry Circle te zien op uiteenlopende podia en festivals. Zo traden onder meer Mahat Atab en Aicha Meke op bij Rrreuring, het jonge-makers-festival van Podium Mozaïek, schitterden Benzokarim, Soraya Speaking, Luc Howie Duzzith en Jackie Ashkin samen met dichters uit Los Angeles op Poetry International, kwam je Hassan Gok en Polly de Vries tegen bij het Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, maar ook gaven Poetry Circle dichters *acte de préséance* bij het Zinnige Zuiden in Den Bosch en bij Nieuwe Types in Arnhem.

Tenslotte werd de coproductie met de podiumavond Mensen Zeggen Dingen in Theater Bellevue voortgezet. Naast deze rechtstreeks door Poetry Circle geproduceerde optredens, schitterden Poetry Circle-leden en alumni op vele podia. Wij zien niet zelden avonden geprogrammeerd met een line-up die bijna volledig uit (oud) Poetry Circle-leden bestaat. In die zin groeit de scene duidelijk en zijn er vaste podia opgericht door Poetry Circle-alumni in Leeuwarden, Amsterdam, Eindhoven, Tilburg, Rotterdam en Den Haag. Het is dan ook niet toevallig dat alumni al tekenden voor het stadsdichterschap in Eindhoven, Zwolle, Tilburg, Leeuwarden en Rotterdam.

Naast deze presentaties was Poetry Circle in 2024 betrokken bij 9 producties. De productie 'Gevonden Voorwerp' van Linde van Wingerden speelde op het Over het IJ festival. Gevonden Voorwerp is een poëtisch theateressay over de angst om vergeten te worden.

Ook in 2023 maakte Poetry Circle in coproductie met Brainwash een festivalvoorstelling. Jasper Albinus en Gian Boersma maakte een tekst bij de film van de Iraans-Nederlandse kunstenaar Tina Farifteh. Naast deze producties maakte zeven Poetry Circles in 2024 wederom een eindperformance, die zij lieten zien op de landelijke manifestatie en op een aantal lokale hotspots.

In 2024 telden we voor het eerst ook de acht producties van het Maker in Huis-programma mee in deze categorie. Samen speelden deze voorstellingen 18 keer; tijdens het Maker in Huis Festival en op de Double Bill avond. Voor achtergrondinformatie over deze producties verwijzen we naar blz. 20 onder 'Huis'.

Conclusie

Totaal Totaal	2021-2024	2021	2022	2023	2024
Deelnemers	3602	5524	9503	12090	16654
bezoeken	8780	9436	21720	26065	29879
programma-uren	2368	3449	4830	5109	5414
studio-uren	250	931	3817	8225	8155
voorstellingen	10	69	77	58	40
presentaties	39	41	79	151	68
Bezoekers	4410	2910	10707	12742	5174
jonge artiesten	226	186	678	611	679

De totale output over de laatste vier jaar laat zien wat een vlucht het programma vanaf 2021 heeft genomen. De bijna onwerkelijke groei ten opzichte van de geprognosticeerde aantallen is het resultaat van een reeks organisatorische, programmatische en fysieke innovaties in de jaren 2021 en 2022. Voor Nowhere was de timing van de gedwongen stap op de plaats als gevolg van de coronapandemie, achteraf gezien een *blessing in disguise*. Het team kon zich volledig wijden aan een serieuze update van programma, gebouw, online omgeving en organisatorische en administratieve processen. De enorme verhoging van onze output diende zich onmiddellijk in 2022 al aan en bleef doorstijgen tot aan programmajaar 2024. De terugval in 2024 van het aantal presentaties, voorstellingen en aantal bezoekers is voor het overgrote deel te wijten aan het afwijzing van onze meerjarenaanvraag van Poetry Circle door het Fonds voor Cultuurparticipatie in juli 2024. Het onzekere toekomstperspectief heeft de focus van team Poetry Circle en directie in het laatste half jaar van 2024 doen verleggen van programmamaken naar het vinden van nieuwe stakeholders om te kunnen blijven bestaan.

Als we inzoomen op de cijfers dan valt het bijna exponentieel gestegen aantal deelnemers en bezoeken als eerste op. Deze enorme stijging heeft meerdere oorzaken. Ten eerste hebben wij de eerste twee jaar na de verzelfstandiging van Jeugdland gezocht naar een modus om de statutair vastgelegde partnerschap verder vorm te geven. De beslissing om een programmamaker van Nowhere verantwoordelijk te maken voor doorontwikkeling en realisatie van het culturele maakprogramma op Jeugdland heeft dit partnerschap vleugels gegeven.

Een tweede oorzaak is de grote stijging van het aantal deelnemers via scholen. Het Cultuurcoach-programma en het zeer populaire Columnfestival – waar inmiddels 15 middelbare scholen aan deelnemen – hebben onze relatie met het onderwijs verder verbeterd. Met als gevolg fors meer projecten met scholen en fors meer deelnemers. Een derde oorzaak is de remake van onze huisstijl, website en online aanwezigheid, waardoor we veel zichtbaarder zijn. Het workshopprogramma trekt hierdoor bijna twee zoveel deelnemers als geprognosticeerd. Tenslotte is de stijging van het aantal deelnemers een gevolg van de populariteit van ons landelijke spoken word-programma dat zich heeft uitgebreid van zes naar negen Circles, in negen steden.

Tenslotte valt het eveneens exponentieel gestegen aantal studio-uren op. Het enorme tekort aan goedkope studioruimte voor makers frustrleert de doorgroei en ontwikkeling van jonge makers. Het elke maand vrijgeven van onze studio's voor makers bleek een schot in de roos. Het heeft

onzelf ook verbaasd. Inmiddels staat in drie jaar de teller op 8462 aangemaakt accounts. Samen maakten zij in 2024 7333 uur gebruik van de studio's. Deze activiteit heeft zo'n vlucht genomen dat wij nu al aan onze max zitten qua verhuurbare uren. In de loop van 2025 willen we om die reden ook in het weekend opengaan om nog meer culturele ruimte vrij te geven aan jonge makers.

De afgelopen jaren is een stevige bodem gelegd waarop duizenden jonge Amsterdammers zichzelf, al dan niet onder eigen voorwaarden, kunnen ontdekken en ontwikkelen. De aanvraag voor het Kunstenplan stelde ons in 2024 niet inhoudelijk maar financieel voor een probleem. Om het gegroeide programma en impact te borgen, de inflatie het hoofd te bieden én in te zetten op fair pay, moesten we een veel hogere begroting indienen. Toch voelde wij heel sterk dat wij verantwoordelijkheid moesten nemen voor onze rol, ons team en de duizenden jonge deelnemers en hun kleine en grote overwinningen op zichzelf, die zij binnen onze programma's behalen. Het zijn al deze dappere deelnemers samen die de weg banen voor weer een nieuwe gardes makers met eigen artistieke dromen en ambities. Dit is waarvoor we bestaan, waar ons team blij van wordt en waar we verantwoordelijkheid voor willen nemen. De opluchting in december was dan ook enorm, toen bleek dat ons bezwaar gegrond werd verklaard en dat we de komende vier jaar alsnog onze meerjarensubsidie voor Poetry Circle krijgen. Oftewel: dat niets meer in de weg ligt om de komende vier jaar te blijven doen waar ons hart naar uitgaat.

Belang voor Stakeholders

De missie van Nowhere – om voor jonge mensen programma's en studio's te organiseren waarin ze zich cultureel kunnen ontwikkelen, bekwamen en professionaliseren – sluit naadloos aan op de ambities van onze meerjarige stakeholders: de Gemeente Amsterdam, Fonds voor Cultuurparticipatie en het Nederlands Letterenfonds. Het programma Cultuurcoaches, waarin wij leerlingen van het vmbo en praktijk scholen een traject bieden tijdens en na schooltijd, sluit aan bij de ambities van de Gemeente Amsterdam om cultuureducatie te verbreden. En de samenwerkingsverbanden binnen het Stadsdeel Oost (Cultuurhuis Oost) en het gegeven dat het grootste contingent deelnemers van het Nowhere-programma afkomstig is uit onze directe omgeving, sluiten goed aan bij de ambities van de gemeente om kunstaanbod in de wijken te laten groeien. Dat makers voor €7,50,- per uur gebruik kunnen maken van onze studio's, kun je zien als antwoord op grote schaarste aan laagdrempelige trainings- en repetitieruimten, maar geldt ook als antwoord op de ambitie van de Gemeente Amsterdam om 'meer aandacht voor makers' na te streven. Hoewel sommige culturele instellingen lijken te stoeien met een van bovenop opgelegd diversiteitsbeleid, is dit voor Nowhere altijd al een belangrijke voorwaarde geweest, omdat jongerencultuur in Amsterdam per definitie divers en multidisciplinair is. De stevige, landelijke talentontwikkeling van Poetry Circle blijft zich uitbreiden. De vele doorgroeimogelijkheden, productiebegeleiding en specifieke professionaliseringstrajecten voor Poetry Circle-alumni blijkt meer en meer effect te sorteren. Wij zien alumni terug in literaire uitgaven, op het podium, als prijswinnaar of als stadsdichter. Meer en meer woord- en podiumkunstenaars vinden hun weg naar de Poetry Circle met vragen over ambities, projecten, subsidies, fondsen, tot aan de belastingdienst. In die zin groeit Poetry Circle met haar alumni mee

van belangrijkste podium voor talentontwikkeling naar belangrijkste podium voor talentontwikkeling én professionalisering op het gebied van spoken word.

Reflectie Actieplan Diversiteit en Inclusie

Diversiteit en inclusie maken integraal onderdeel uit van onze 'why' en zijn vanaf onze oprichting uitgangspunt en speerpunt bij beleidsvorming. In onze visie valt te lezen: *'Culturele vernieuwing en verandering vinden wij noodzakelijk in een hyperdiverse en ontwikkelende stad. Nowhere ziet jonge mensen als de dragers van kunstzinnige en culturele verandering en vernieuwing.'*

Nowhere fungeert als schakel op het culturele middenveld tussen geïnstitutionaliseerde cultuur aan de ene kant (die traditioneel een weinig gemengd publiek trekt en geassocieerd wordt met een gebrek aan culturele diversiteit) en 'urban', grootstedelijke cultuur aan de andere kant (die juist als cultureel divers wordt gezien en bovendien andere (bi-culturele) makers en publieksgroepen kent). Bijzonder aan Nowhere is dat ons aanbod voortkomt uit de vraag van jonge Amsterdammers zelf, wat ons een vruchtbare voedingsbodem maakt voor jonge en cultureel diverse disciplines. We geven makers uit deze disciplines de ruimte en brengen middels slimme partnerschappen cross-overs tot stand met gevestigde disciplines en instellingen.

Hieronder geven wij puntsgewijs weer welke ontwikkelingen op het gebied van Diversiteit en Inclusie qua Programma, Publiek, Personeel en Partners in 2024 speelden.

Programma

- In 2024 zijn in overgrote meerderheid communities en makers ondersteund met diverse (culturele) achtergronden en werkzaam zijn in een grote verscheidenheid aan nieuwe kunstvormen.
- De productie 'Gevonden Voorwerp' van Linde van Wingerden speelde op het Over het IJ festival. 'Gevonden Voorwerp' was een poëtisch theateressay over de angst om vergeten te worden. Linde werpt graag diens neuro divergente, filosofische blik op culturele fenomenen en het liefste smokkelt die queers en kevers elk gedicht in.
- In 2024 nam het aantal deelnemers, de verscheidenheid aan scholen en de verscheidenheid aan niveaus toe. Nowhere krijgt naar aanleiding van haar Cultuurcoaches-programma met de Luca Praktijkschool steeds meer aanvragen van andere praktijkscholen.

Publiek

- Het Huis-programma met laagdrempelige toegang tot onze studio's bereikt een steeds grotere diverse community van makers. Deze groep is duidelijk verbonden met de al bestaande diverse community binnen Nowhere. Jonge creatievelingen zijn op deze wijze actiever betrokken bij onze community.
- Sinds 2021 werkt een contentmedewerker aan zichtbaarheid en interactie met onze doelgroep via sociale media. De community via Instagram nam in 2023 toe van 8.000 naar 10.000 volgers (Poetry Circle + Nowhere).
- De verbinding met de jonge doelgroep is het afgelopen jaar verder toegenomen door zowel het Cultuurcoaches-programma, Jeugdland-programma en Club Nowhere-programma. Een nieuw programma voor kinderen werd in samenwerking met de Indische Buurt school

gerealiseerd. Het zogenoemde schooldag-cultuurdag neemt klassen twee keer per jaar over van de docent. Nowhere verzorgt een gehele lesdag voor deze klassen op Jeugdland. Wij dagen kinderen uit met een creatief maakprogramma en verlichten en passant de werkdruk.

- In 2024 werd medewerker Fatmata Bah opgeleid tot vertrouwenspersoon. Zij fungeert inmiddels als vertrouwenspersoon voor onze deelnemers.
- Er wordt in 2025 naast de interne vertrouwenspersoon via VLAM21 een externe vertrouwenspersoon aangesteld.
- Om de veiligheid te bewaken en bespreekbaar te maken binnen de Poetry Circles wordt er gewerkt met een zogenoemde Circle Code. Deze wordt uitgedeeld bij de audities en krijgt aandacht in de eerste les en bij podiumavonden die Poetry Circle organiseert. De Circle Code is een levend manifest dat jaarlijks wordt besproken in de Circles en naar wens ingekort of uitgebreid.

Personeel

- In 2024 hebben we wederom voortgangsgesprekken gevoerd met alle medewerkers. Hierin werd gereflecteerd en teruggekeken en aan de hand van ambities en doelstellingen vooruitgekeken.
- Voor het personeel is bestuurslid Farnoosh Farnia vertrouwenspersoon. Vanaf 2025 kan het personeel zich ook wenden tot de nieuwe externe vertrouwenspersoon.
- Nowhere zet maximaal in op een divers medewerkersbestand. We kijken voorbij het cv.
- Nowhere houdt de vinger aan de pols als het gaat over de mate van inclusiviteit van onze organisatie. Een goede graadmeter is de mate van diversiteit van onze sollicitanten. Tot nu toe weerspiegelt deze de brede diversiteit van onze verschillende publieken.

Partners

Nowhere werkte in 2024 net als voorgaande jaren en de komende jaren samen met een grote hoeveelheid organisaties en communities die de mate van inclusiviteit borgt en bevordert. Tegelijk koppelen wij deelnemers, collectieven en communities aan andere ‘sferen’ en (sub)culturen aan elkaar met events zoals Nowhere Presents en Nowhere Invites. Of een samenwerkingsprogramma met Rijksakademie, van Gogh Museum, Amsterdam Museum of aan bijvoorbeeld het Over het IJ festival. Het team achter Nowhere en Poetry Circle staat open voor signalen en concrete wensen die voortkomen uit onze al reeds zeer brede en diverse achterban.

Nowhere 2025

Na vier onstuimige jaren – met corona, een verbouwing, een vernieuwd programma, verbetering van de bedrijfsvoering, en niet te vergeten de aanvankelijke afwijzing van onze Poetry Circle-subsidie en op de valreep toch nog een toekenning – kijken we enorm uit naar 2025. Niet eerder hadden we aan de start van een nieuwe subsidieperiode zo’n hecht en goed functionerend team, zo’n duidelijke visie en zo’n solide basis om op verder te bouwen. We staan op het punt om ons team uit te breiden met 2 nieuwe medewerkers – op de communicatie en verhuur – en zullen ons zakelijk team iets anders organiseren. De zakelijk leider krijgt een nieuwe functie gericht op innovatie en fondsenwerving en de zakelijk medewerker – een afgestudeerd econome – maakt als

specialist de stap naar ‘hoofd administratie en financiën’. We bouwen verder aan ons programma en zetten in op verdere bedrijfsinnovatie en een verhoging van de eigen inkomsten. Ook willen we graag ons pand openen in het weekend, zodat er nog meer betaalbare ruimte vrijkomt voor jonge makers en kijken ook naar andere kansen om dit mogelijk te maken. Kortom: we bruisen van de nieuwe plannen en gaan vol vertrouwen de komende vier jaar tegemoet.

Begroting 2025

Baten-Lasten	1.Totalen Exploitatie	2.Subtotalen Exploitatie	Jaarbegroting
BATEN	Eigen inkomsten	Directe inkomsten	382.906
		Indirecte inkomsten	51.625
		Bijdragen uit private middelen	169.191
	Totaal Eigen inkomsten		603.722
	Subsidies	Structurele subsidies	808.470
		Incidentele subsidies	141.400
	Totaal Subsidies		949.870
	Rente baten en lasten	Rente baten	0
	Totaal Rente baten en lasten		0
Totaal BATEN			1.553.592
LASTEN	Beheerlasten	Beheerlasten personeel	-216.848
		Beheerlasten materieel	-276.558
	Totaal Beheerlasten		-493.406
	Activiteitenlasten	Activiteitenlasten personeel	-845.776
		Activiteitenlasten materieel	-214.410
	Totaal Activiteitenlasten		-1.060.186
Totaal LASTEN			-1.553.592
Resultaat			0

J.W. Huisman

F.S. Farnosh

}

}

32

Bijlage 1

Kwantitatieve output - Format Gemeente Amsterdam BIS

In deze bijlage gaan we in op de kwantitatieve output zoals die is ingediend bij de Gemeente Amsterdam. We zetten de geprognosticeerde aantallen af tegen de gerealiseerde aantallen in voorgaande jaren en die van het Kunstenplanjaar 2024.

De opzet van het prestatieschema in het format van de A-BIS kent zogenoemde producerende activiteiten: hier gaat het om zelf geproduceerde voorstellingen en het aantal speelbeurten daarvan.

Producterende activiteiten	beleidsplan	beleidsplan	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie
	2021-2024	2021-2024	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Nieuwe producties	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken
Eigen producties	1	250	1		2		0		0	
Coproducties	7	840	9		10		9		17	
Internationale (co)producties										
Reprises										
Binnenlandse reprises										
Internationale reprises										
Uitvoeringen										
In Amsterdam	9	433	45	675	14	642	50	545	33	487
In de rest van Nederland	22	908	26	969	73	768	8	320	7	250
In het buitenland			5	120						
Buurtgerichte activiteiten										
Digitale activiteiten										
Totaal							58	865	40	737
Totaal Amsterdam							50	545	33	487
Digitale activiteiten										

In 2024 hebben we acht producties van de acht Poetry Circles en één co-productie met het Over 't IJ festival gerealiseerd. De productie op 't Over 't IJ festival 'Gevonden Voorwerp' werd geschreven en gespeeld door Linde van Wingerden. Zij maakte een poëtisch theateressay over de angst om vergeten te worden.

In 2024 tellen wij hier voor het eerst ook de acht producties mee die binnen het Maker in Huis programma zijn gerealiseerd. In dit *artist-in-residency*-programma kregen acht makers ruimte, tijd en kennis om hun kunstproject te realiseren. De 'Makers in huis' kregen coachingsuren en vrij toegang tot onze studio's. Drie solisten kregen 160 uur studioruimte. Astrid Klein Haneveld maakte de dansvoorstelling 'The Impossible Astronaut', Nicchelle Buyne creëerde de spoken word-voorstelling 'De Stilte Die We Delen' en An Kuper maakte de performance 'Drift, Darkness or Am I Dreaming?'. Lana van der Brug ontwikkelde de performance 'Come Unity' en Osayi Osawe deed artistiek onderzoek voor het project 'Sacred Rhythm'. Thu Hang Pham creëerde de dansvoorstelling 'Nowhere, Anywhere, Somewhere' en besteedde 80 uur in de studio. Gaby Berger deed onderzoek

voor de dansvoorstelling 'Tot hier' en Charlotte Laan werkte aan het project 'Sculpturing Bodies', beide werkten ze voor 50 uur in de studio. Osayi Osawe en Charlotte Laan hebben i.v.m. een blessure uiteindelijk hun werk niet kunnen presenteren.

Anders dan in 2020 was geprognosticeerd voor het Kunstenplan 2021-2024 hebben we in deze Kunstenplanperiode periode niet ingezet (naast de eindproducties van de Poetry Circle) op één grote reizende productie om de twee jaar maar op jaarlijks meerdere kleine producties in coproductie met een partner of met makers zelf. Deze koerswijziging werd in eerste instantie ingezet door de beperkingen van de Corona-pandemie maar bleek qua opzet goed te passen bij ons productiehuis. Op deze wijze kunnen wij veel meer makers bedienen bij het maken van een (eerste) productie.

Naast de zogenoemde producerende activiteiten, worden er in het outputoverzicht van de A-BIS presenterende activiteiten onderscheiden. Hier vallen de presentatieavonden en voorstellingen die wij niet zelf hebben geproduceerd onder.

Presenterende activiteiten	Beleidsplan	Beleidsplan	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie
Voorstellingen, filmvertoningen, tentoonstellingen, lezingen	2021-2024	2021- 2024	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken	Activiteiten	Bezoeken
Eigen programmering	29	2.320	41	1272	50	2885	141	7584	60	4207
Ingehuurde programmering	10	500			25	825	7	293	4	230
Commerciële verhuur										
Buurtgerichte activiteiten	4	250			31	4000	3	4000		
Digitale activiteiten										
Totaal programmering	43	2.300	41	1272	106	7710	151	11877	64	4437
Totaal Amsterdam	43	1.850	20	522	90	6570	119	8367	44	3745

Het onderdeel 'presenterende activiteiten' is het onderdeel met fors lagere aantallen dan voorgaand jaar. Dit vraagt om een nadere uitleg van de aantallen. In 2024 vonden er 64 presentaties plaats waarvan 44 in Amsterdam tegen 151 presentaties in 2023 waarvan 119 in Amsterdam. Het verschil in aantal presentaties in Amsterdam heeft voornamelijk te maken met het lagere aantal presentaties van het Amsterdam Fringe Festival bij Nowhere en met het evenement Vincent op Vrijdag. Het gevolg van het fors lagere aantal presentaties voor het Amsterdam Fringe Festival (44 minder dan in 2023) komt doordat er bij ons in 2023 een installatie te zien was, die doorlopend kon worden bezocht door kleine groepjes publiek. En daardoor een heel hoog aantal presentatiemomenten kende. Verder organiseerden wij in 2023 een volledige Vincent op Vrijdag-editie die bestond uit 20 presentaties, terwijl we in 2024 voor het Van Gogh Museum alleen een zaal programmeerden met 2 presentaties. Als je deze twee projecten buiten beschouwing laat blijft er een lichte daling van presenterende activiteiten in Amsterdam ten opzichte van 2023 over. Overigens tellen we ook in 2024 nog steeds veel meer 'presenterende activiteiten' dan bij de start van deze kunstenplanperiode was geprognosticeerd.

Niettemin zien wij ook een forse daling van het aantal ‘presenterende activiteiten’ buiten Amsterdam. Deze daling komt door de onzekerheid en ontbreken van toekomstperspectief als gevolg van de afwijzing van onze meerjarenaanvraag voor de Poetry Circle door het Fonds voor Cultuurparticipatie in juli 2024. Wij realiseerden als gevolg hiervan fors minder zogenoemde presenterende activiteiten in opdracht. (17 in 2024 tegen 44 in 2023)

We zagen eveneens het aantal bezoekers aan presentaties fors dalen in 2024, ten opzichte van het jaar ervoor. Dit kwam niet zozeer door het mindere aantal presentaties, maar door het onderdeel EAST End, het pleinen festival in samenwerking met culturele instellingen in Oost. (PleinTheater, Framer Framed en Rode loper). In 2023 jaar telden wij hier zo’n 4.000 bezoekers. In 2024 hebben wij deze productie en de verantwoordelijkheid overgedragen aan het PleinTheater. Als founding partner komen wij als redactieraad nog twee keer per jaar bij elkaar, maar we tellen de aantallen presentaties en bezoekers niet meer mee in onze output. Als je deze 4.000 bezoekers buiten beschouwing laat, dan zie je voor Amsterdam een lichte stijging van het aantal bezoekers in 2024. Niettemin, net zoals bij het aantal presenterende activiteiten, is er wel een forse ‘reële’ daling van het aantal bezoekers van de presentaties buiten Amsterdam. Dit is ook een direct gevolg van het geringe perspectief op voortbestaan van de Poetry Circle vanaf juli 2024.

Verder onderscheidt het outputformat van de gemeente Amsterdam zogenoemde talentontwikkelingsactiviteiten. Volgens de door Nowhere ontwikkelde ‘cirkel van talentontwikkeling’ gaat het dan om bekwamen (slijpen van het ambacht), professionaliseren (laten leren om zelf te doen) en excelleren (deuren openen voor andere talenten).

Talentontwikkeling	Beleidsplan	Beleidsplan	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie
	2021 - 2024	2021 - 2024	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
	Activiteiten	Deelnemers	Activiteiten	Deelnemers	Activiteiten	Deelnemers	Activiteiten	Deelnemers	Activiteiten	Deelnemers
Kortdurende Talentont. < 6 maanden	11	22	2	15	5	41	6	51	6	37
Langdurende Talentont. > 6 maanden	12	95	10	114	10	114	12	119	14	119

Het aantal deelnemers aan dit programmaonderdeel is iets lager dan in programmajaar 2023 maar hoger dan geprognosticeerd in ons oorspronkelijke meerjarenplan. Het aantal activiteiten is vergelijkbaar met het programmajaar 2023 alleen het aantal kortdurende activiteiten (< dan 6 maanden)) valt ten opzichte van ons oorspronkelijke meerjarenplan lager uit. Dit is een gevolg van programma-onderdelen die geen doorgang vonden als gevolg van het lager toegekende bedrag voor ons Kunstenplan 2021-2024. .

Bij de zogenoemde kortdurende talentontwikkeling gaat het om: Full Circle (maaktraject voor gevorderde woordkunstenaars), Teach the Teacher (inspiratiedagen voor de coaches van Poetry Circle, Coach the Coördinator(inspiratiedagen voor de coördinatoren van de Poetry Circle), Maker in Huis (residentieprogramma voor jonge makers), Over ’t IJ makertraject en de residentie bij de Rijksacademie.

Onder de langdurende talentontwikkeling scharen wij in eerste instantie de negen Poetry Circle trajecten in Amsterdam, Leeuwarden, Den Haag, Rotterdam, Tilburg, Zwolle, Haarlem, Eindhoven en voor het eerst Arnhem/Nijmegen.. Daarnaast begeleiden wij in het kader van # Nieuwe Stukken 2

schrijvers in het maken van een theatertekst, schoven wij twee schrijvers naar voren voor het Slow Writing Lab van het Nederlands LetterenFonds, begeleidten in het traject Wolk zes schrijvers uit Brabant, ondersteunden wij één maker via de zogenoemde Urban Arts talent regeling van het Fonds voor Cultuurparticipatie en begeleidten wij 1 autodidacte maker bij de professionalisering van zijn educatiefunctie.

Hieronder specificeren wij al onze workshoptrajecten, zowel schoolgebonden (binnen schooltijd) als niet-schoolgebonden (in de vrije tijd).

Kunst- en Cultuureducatie	Beleidspl an	Beleidspl an	Beleidspl an	Realisat ie	Realisat ie	Realisat ie	Realisat ie	Realisat ie	Realisat ie	Realisat ie	Realisat ie	Realisat ie
	2021- 2024	2021- 2024	2021- 2024	2022	2022	2022	2023	2023	2023	2024	2024	2024
Schoolgebonden activiteiten												
	Uren	Deeln.	scholen	Uren	Deeln.	Scholen	Uren	Deeln.	Scholen	Uren	Deeln.	Scholen
PO	30	500	4	96	575	9	127	493	7	314	1027	6
VMBO	246	424	3	225	1211	7	431	1014	7	444	927	6
VO	67	725	4	247	1916	12	289	2088	13	246	2497	13
S(V)O	300	84	1	174	92	1	322	167	2	202	93	1
Niet-schoolgebonden activiteiten												
	Uren	Deeln.	scholen	Uren	Deeln.	Scholen	Uren	Deeln.	Scholen	Uren	Deeln.	Scholen
0-4												
4-12	249	1308		357	2177		534	4477		739	8118	
12-18	40	24		96	71		56	49		64	77	
>18	140	112		280	292		224	270		315	424	

Als we kijken naar de schoolgebonden activiteiten in 2024, vallen allereerst de over de hele linie veel hogere aantallen op dan in ons Kunstenplan 2021-2024 was voorzien. Ten opzichte van 2023 zien we qua uren een forse stijging van het aantal uren les aan het primaire onderwijs. Dit heeft enerzijds te maken met de ‘cultuurcoachdagen’ die alle klassen van De Indische Buurt School volgen op Jeugdland anderzijds gaven wij ook meer lessen aan losse schoolprojecten op Jeugdland. Verder zien een duidelijk lager aantal lesuren aan het S(v)O in 2024 ten opzicht van 2023. Dit komt omdat wij in 2023 de lesuren van een zieke docent op het Kolom praktijkcollege invulden met cultuurlessen bij Nowhere.

Het totaal aantal deelnemers in 2024 (4544) is fors hoger dan het totaal aantal deelnemers in 2023 (3762). Dit heeft te maken met een forse stijging van het aantal deelnemers aan het primair onderwijs in lijn met ook de uitbreiding van het aantal uren. Daarnaast wordt de stijging veroorzaakt door fors meer leerlingen VO die workshops bij Nowhere hebben gevolgd.

Overigens is de output ten opzichte van de geprognosticeerde aantallen uit ons meerjarenplan ook in 2024 vele malen hoger.

Bij de **niet**-schoolgebonden activiteiten zien we over hele linie meer deelnemers en in totaal flink

meer programma-uren dan in ons Kunstenplan 2021-2024 was geprognosticeerd. Maar ook ten opzichte van 2023 is er een sterke groei te zien.

De belangrijkste oorzaak van de in totaal fors hogere aantallen deelnemers aan onze workshops buiten schooltijd, zijn de grote aantallen kinderen die meedoen aan activiteiten op Jeugdland. De aantallen verdubbelen jaar op jaar. De grotere bemoeienis van Nowhere, met de inzet van een programmamaker/ontwikkelaar, raakt aan bijna het totale programma van Jeugdland. De programmamaker die aangetrokken is voor een kwalitatieve impuls bereikt met nieuwe programmaonderdelen en events veel extra deelnemers. Het ooit door Nowhere ontwikkelde en later verzelfstandigde speelpark trok in 2024 110.000 mensen.

Als we de aantallen van Jeugdland buiten beschouwing laten, zien we ook een forse groei bij de andere programmaonderdelen. Het workshopprogramma in de avonden groeide met bijna 60% en het aantal deelnemers aan het Nowhere programma op IJburg groeide dit jaar met 26%.

Het talententenprogramma groeide qua deelnemers zelfs met 75%.

Tenslotte is er de categorie Cultuurparticipatie. Hier tellen wij deelnemers, bezoeken en programma-uren van onze communities. Vanaf 2022 tellen we ook het jaarlijks aantal nieuwe accounthouders en het aantal uur dat de accounthouder een ruimte boeken mee.

Cultuurparticipatie	Beleidsplan	Beleidsplan	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie
	2021-2024	2021-2024	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
	Activ.	Deeln.	Activ.	Deeln.	Activ.	Deeln.	Activ.	Deeln.	Activ.	Deeln.
12-18										
>18	400	4000	244	389	3524	2865	4010	3116	3926	2921
Specifiek voor 60+										

Het zogenoemde huisprogramma waarbij wij ons Huis openen voor artistieke communities heeft sinds 2022 een nieuw onderdeel waarbij wij ons huis op zeer laagdrempelige wijze (voor 7,50 euro per uur) via een online systeem beschikbaar stellen aan jonge makers.

In 2024 waren er 566 deelnemers aan het Community programma en schreven 2404 jonge makers zich bij Nowhere in. De communities kwamen in totaal 517 uur bij elkaar. De accounthouders maakten 7333 uur gebruik van onze studio's. De studio's wordt geboekt per twee uur. Ook de bijeenkomsten van de communities is per bijeenkomst gemiddeld twee uur.

Om op het aantal activiteiten te komen delen wij de uren die geboekt zijn door twee. Dit zelfde doen wij bij de communities.

Deze aantallen zijn niet goed te vergelijken met de aantallen die oorspronkelijk stonden geprognosticeerd omdat die aantallen op een andere manier zijn berekend. Bovendien zat er in de oorspronkelijke berekening een toerekeningsfout. Wij gingen uit bij aantal deelnemers van het aantal deelnemingen. Als we deze output vergelijken met 2023 valt op dat de output op dit onderdeel nagenoeg gelijk is. De oorzaak hiervan is dat de rek er inmiddels uit is. Wij naderen een 100% bezettingsgraad waardoor er gewoonweg niet meer uren beschikbaar zijn.

Bijlage 2

Poetry Circle-programma kwantitatief - Format Fonds voor Cultuurparticipatie

Poetry Circle Programma

Poetry Circles	Beoogd	Gerealiseerd in 2022	Gerealiseerd in 2023	Gerealiseerd in 2024
	133 trainingen á 2,5 uur 84 deelnemers	133 trainingen á 2,5 uur 92 deelnemers	141 trainingen á 2,5 uur 106 deelnemers	141 trainingen á 2,5 uur 113 deelnemers
	21 regiesessies á 3 uur	28 regiesessies á 2 uur	28 regiesessies á 2 uur	28 regiesessies á 2 uur
	21 presentaties/uitvoeringen	10 presentaties	8 presentaties	8 presentaties
	7 producties	7 producties	7 producties	8 producties
	2 Teach The Trainer-dagen	3,5 Teach the Trainer-dag	2 Teach the Trainer-dag	1 Teach the Trainer dag
	2 Coach the Coördinator-dagen	2 Coach the Coördinator-dagen	2 Coach the Coördinator-dagen	2 Coach the Coördinator-dagen
	1 Poetry Circle festival	1 Poetry Circle Festival	1 Poetry Circle Festival	1 Poetry Circle Festival
	Presentatie in opdracht	21 presentaties in opdracht	44 presentaties in opdracht	17 presentaties in opdracht

Het Poetry Circle-traject vond in 2024 plaats in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Tilburg, Eindhoven, Zwolle, Haarlem en Leeuwarden. De Poetry Circles kunnen draaien in deze steden door de samenwerking met sterke, culturele partners in de verschillende steden: partners die geworteld zijn in de lokale infrastructuur en een grote achterban van jonge talenten hebben. In 2024 werkten we samen met onze partners Openbare Bibliotheek (Rotterdam), Huis van Gedichten (Den Haag), De Nieuwe Vorst (Tilburg), Dynamo en Urban Lab 040 (Eindhoven), Hedon en Beatbox (Zwolle), Explore the North en Westerkerk (Leeuwarden), Schuur (Haarlem). Poetry Circle 020 hosten we zelf, in het pand van Nowhere. In 2024 liep een pilotprogramma in Nijmegen/Arnhem in samenwerking met Wintertuin. In 2025 sluit Nijmegen/Arnhem aan als negende Circle.

Wij openen het seizoen gezamenlijk met alle deelnemers en coaches bij de thuisbasis van Poetry Circle: Nowhere. Het is het moment om deelnemers en coaches te informeren en te laten voelen dat ze deel uitmaken van een grote (intergenerationele) community. De Kick Off bestaat uit een plenair programma waarin voorgangers, alumni en grondlegger (Babs Gons) de waarde van het gesproken woord duiden en bezingen. De tweede helft van de dag bestaat uit de eerste bijeenkomsten van de Circles met hun Coach. De dag wordt afgesloten door gezamenlijk met elkaar te eten.

Het aantal aanmeldingen was iets hoger dan in 2023 waarschijnlijk als gevolg van het aansluiten van de achtste Circle in Haarlem. Het grote aantal aanmeldingen is enerzijds een compliment maar heeft als consequentie dat we landelijk zo'n 120 spoken word liefhebbers niet kunnen plaatsen.

Uiteindelijk konden er 113 deelnemers in de acht circlesteden worden geplaatst.

De coaches van seizoen 2023/2024 waren: Sandy Bosmans (Amsterdam), Tyler Koudijzer en, in opleiding, Geoffrey van der Ven (Rotterdam), Daniëlle Zawadi en Benzokarim (Den Haag), Joost van Kersbergen en, in opleiding, Houda Bibouda (Tilburg), Jörgen Gario en, in opleiding, Peer Roosen (Eindhoven), Manu van Kersbergen (Zwolle), Charlotte Beerda en Sannemaj Betten (Leeuwarden) en Zeinab El Bouni en Sjaan Flikweert (Haarlem).

De eindproducties van alle Circles waren te zien op het Poetry Circle Festival. De acht presentaties zijn fors minder dan de 21 die in het oorspronkelijke meerjarenplan waren geprognosticeerd. Tijdens de eerste twee jaar van deze Kunstenplanperiode was het opvoeren van producties onmogelijk. (in die jaren hebben we een bundel gemaakt en een podcast serie uitgebracht) We merken anders dan in de ‘voor’ Corona jaren dat het spelen van de producties op lokale hotspots minder is geworden. Het spelen van de eindproductie is sowieso traditioneel onderdeel geworden van de Eindmanifestatie. Dit is de oorzaak waarom de producties minder dan geprognosticeerd zijn opgevoerd.

Voor het *Teach the Teacher*-traject is er 1 landelijk dag voorafgaand aan het seizoen georganiseerd. Op deze dag, die wordt geleid door onze programmamaker Lin An Phoa, worden met de coaches de onderdelen van het Poetry Circle traject doorgenomen; audities, Circle Code, Lesplan, begeleiding Coaches in opleiding, Kick Off, Regiefase, Poetry Circle Manifestatie en tenslotte ruimte om ‘good practices’ uit te wisselen.

In het kader van Teach the Teacher waren er in seizoen 2023/2024 drie zogenoemde ‘coaches in opleiding’ plekken. In Eindhoven werd Peer Roossen opgeleid door Jörgen Gario, in Zwolle werd Suehaylee Vergouwen opgeleid door Manu van Kersbergen en in Tilburg werd Houda Bibouda opgeleid door Joost van Kersbergen.

Er zijn twee Coach-the-coordinator-dagen geweest. Deze supervrijwilligers zijn belangrijke schakels tussen Poetry Circle en de lokale deelnemers en partners, op het gebied van productie en communicatie. Daarnaast organiseren zij de ‘Circle Sessions’(programma dat wordt ondersteund door het Nederlands LetterenFonds’) op locatie. De dagen waarop zij samenkomen staan deels in het teken van het ontvangen van informatie en het evalueren van het traject, en anderzijds op het ondersteunen van deze coördinatoren door middel van interessante workshops.

Netwerkprogramma

Netwerkprogramma	Beoogd	Gerealiseerd
	Poetry Circle Festival, 96 deelnemers, 150 publiek	Poetry Circle Manifestatie, 98 deelnemers, 120 publiek.

Het seizoen werd in juni traditiegetrouw afgesloten met een Poetry Circle Manifestatie. Dit jaar vond dat plaats bij Dynamo in Eindhoven. Ook dit jaar kreeg de jaarlijkse afsluiting een thema mee: Eind goed, al goed? We vroegen alle deelnemers en artiesten om een nieuw licht te schijnen op eindigheid. Een vast onderdeel van de Manifestatie zijn de eindproducties van alle Poetry Circles. In de laatste 4 weken van hun traject werken de groepen samen met regisseurs: dit zijn makers die vanuit uiteenlopende disciplines met de groep een eindproduct maken. Naast deze eindperformances van alle Circles, waren er performances van deelnemers van Full Circle, van de stadsdichter van Eindhoven Iris Penning en de band Huize Lucas. Om meer ontmoetingen tussen de deelnemers uit de verschillende steden te stimuleren richtten we een Poetic Playground in, waar men kon spelen met taal. Zo konden deelnemers meeschrijven aan een raamgedicht, nieuwe poëzie maken met black-out poetry en meedoen aan een wedstrijd sneldichten. In de middag was er een stadswandeling door Eindhoven, waar vier Eindhovense dichters een ode aan de stad brachten (Marco Martens, Hendrik de Pecker, Süheyla Yalcin en Monique Hendriks). Ook waren er twee

workshops: songwriting met Iris Penning en slam poetry met Nicole Kaandorp. Beide workshops zaten vol, met ieder 15 deelnemers. Ook de ondernemerstafel van Cultuur+Ondernemen zat vol met 18 deelnemers die adviezen kregen over de zakelijke kant van het makerschap. *In totaal waren er 98 jonge artiesten aanwezig en werd de dag bezocht door 120 bezoekers.*

Producties/presentaties

Producties/Presentaties	Beoogd	Gerealiseerd
	10 presentaties in opdracht, 16 deelnemers, 750 publiek	17 presentaties in opdracht, 59 deelnemers, 1545 publiek

Het aantal presentaties, voorstellingen en bezoekers valt in 2024 flink lager uit dan in 2023.

Deze daling komt door de onzekerheid en ontbreken van toekomstperspectief als gevolg van de afwijzing van onze meerjarenaanvraag Poetry Circle bij het Fonds voor Cultuurparticipatie in juli 2024. Wij realiseerden in 2024 17 presentaties in opdracht tegen 44 presentaties in opdracht in 2023.

De 17 presentaties van Poetry Circle waren te zien op uiteenlopende podia en festivals. Zo traden onder meer Mahat Atab en Aicha Meke op bij Rrreuring, het jonge-makers-festival van Podium Mozaïek, schitterden Benzokarim, Soraya Speaking, Luc Howie Duzzith en Jackie Ashkin samen met dichters uit Los Angeles op Poetry International, kwam je Hassan Gok en Polly de Vries tegen bij het Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, maar ook gaven Poetry Circle dichters *acte de préséance* bij het Zinnige Zuiden in Den Bosch en bij Nieuwe Types in Arnhem.

Tenslotte werd de coproductie met de podiumavond Mensen Zeggen Dingen in Theater Bellevue voortgezet. Naast deze rechtstreeks door Poetry Circle geproduceerde optredens, schitterden Poetry Circle-leden en alumni op vele podia. Wij zien niet zelden avonden geprogrammeerd met een line-up die bijna volledig uit (oud) Poetry Circle-leden bestaat. In die zin groeit de scene duidelijk en zijn er vaste podia opgericht door Poetry Circle-alumni in Leeuwarden, Amsterdam, Eindhoven, Tilburg, Rotterdam en Den Haag. Het is dan ook niet toevallig dat alumni al tekenden voor het stadsdichterschap in Eindhoven, Zwolle, Tilburg, Leeuwarden en Rotterdam.

Bijlage 3

Poetry Circle-programma kwantitatief - Format Nederlands Letterenfonds

A. AANBOD

	Begroting		Realisatie	
	2023	2024	2023	2024
Aantal meerdaagse manifestaties		-		
Aantal dagen/dagdelen meerdaagse festivals	-	-		
Aantal eendaagse manifestaties			-	
7 Circle Sessions	7	7	7	9
2 Circle Sessions XL	2	2	1	.*
1 Afsluitende podiumproductie Full Circle	1	1	1	2
Aantal manifestaties buiten Nederland	-	-	-	-
Overige activiteiten*				
Eigen producties (op podia/ evenementen /derden)				
eigen productie/co productie	1	1	1	1** 14 voorstellingen
Producties in opdracht (op podia/evenementen derden)				
10 productie/presentatie in opdracht (inlc Sites of Memory)	10	10	44	17
Schoolgebonden activiteiten				

* In 2024 hebben er geen Circle sessions XL plaatsgevonden. Dit is een direct gevolg van de onzekerheid en ontbreken van toekomstperspectief als gevolg van de afwijzing van onze meerjarenaanvraag Poetry Circle bij het Fonds voor Cultuurparticipatie in juli 2024. Het laatste half jaar van 2024 was hierdoor onze productiecapaciteit flink afgenomen. Ook omdat we als gevolg van de afwijzing, een in mei vertrokken medewerker niet hebben vervangen.

** Niet alleen Linde werkte diens voorstelling uit; ook de overige Full Circle-alumni timmerden aan de weg. Zo speelde Max Pickkers zijn poëtische theatersolo *Surabaya Boy* op Theaterfestival de Parade in Utrecht en Amsterdam, en ontwikkelde Naomi Seine haar muziektheatervoorstelling *Als wolken konden doden* verder i.s.m. productiehuis Hollandse Luchten. Niek Trilsbeek en Bart van Popering stonden en staan met nieuwe teksten op meerdere evenementen van Mensen Zeggen Dingen. Bart van Popering won bovendien in september 2024 de Spoken Award en gaat daarmee op tournee door het land. Barbara van der Berg richtte haar eigen collectief Spoken Womxn op, releaste haar eerste nummer op Spotify en heeft een groeiende onderneming voor poëzie op maat. Uchaidani Watson is actief als spoken word-professional, performer en workshopdocent in omgeving Den Haag, onder andere in samenwerking met Huis van Gedichten.

	Begroting		Realisatie	
	2023	2024	2023	2024
Totaal bezoekers meerdaagse manifestaties				
<i>Waarvan niet-betalende bezoekers</i>				
<i>Waarvan betalende bezoekers</i>				
Totaal bezoekers overige manifestaties				
9 Circle Sessions	175	250	545	485
2 Circle Sessions XL	120	150	45	-
2 podiumavond Full Circle	80	100	57	150
<i>Waarvan niet-betalende bezoekers</i>			647	515
<i>Waarvan betalende bezoekers</i>	80	100	55	120
Totaal bezoekers andere activiteiten				
<i>Waarvan niet-betalende bezoekers</i>				
<i>Waarvan betalende bezoekers</i>				
Bezoekers manifestaties buiten Nederland				
Deelnemers schoolgebonden activiteiten				
Totaal bezoekers eigen (co)producties				
Eigen Productie Full Circle	300*	300	225	245*
(CO)Productie in opdracht (incl Sites of Memory)	750**	750	4695	1545**
Bezoeken website totaal	9000	9000	17100	
Aantal unieke bezoekers website	5500	6500	8500	
Bereik social media	15.000	17.500	44136	102096
	2700	3000	4456	5517
	volgers	volgers	volgers	

* Aantallen eigen productie zijn betalende bezoekers.

** Voor deze producties in opdracht ontvangen wij geld voor de maker, recette is altijd voor opdrachtgever.

Voor de kwalitatieve beschrijving van deze activiteiten verwijs ik naar het bestuursverslag blz. 16-20.

1 Balans per 31 december 2024	2024	2023
ACTIVA		
<u>Vaste activa</u>		
I Materiële vaste activa	92.946	96.231
Totaal vaste activa	92.946	96.231
<u>Vlottende activa</u>		
II Vorderingen	141.401	90.499
III Liquide middelen	141.753	245.282
Totaal vlottende activa	283.154	335.781
TOTAAL ACTIVA	376.100	432.013
PASSIVA		
IV Algemene reserve	110.850	83.339
V Bestemmingsreserves	7.500	57.500
Totaal eigen vermogen	118.350	140.839
VI Voorzieningen	35.370	40.500
VII Kortlopende schulden	222.381	250.673
TOTAAL PASSIVA	376.100	432.013

2 Exploitatierekening over 2024	2024	Jaarbegroting 2024	A-bis begroting 2024	2023
BATEN				
Eigen inkomsten				
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5):	44.038	47.350	65.460	51.781
2 Recette/kaartverkoop		1.250		1.367
3 Uitkoop	8.944	18.600		18.928
5 Overige publieksinkomsten	35.094	27.500	65.460	31.486
7 Totaal Publieksinkomsten (1+6)	44.038	47.350	65.460	51.781
9 Vergoedingen coproductent	27.672			15.690
10 Overige directe inkomsten	238.121	202.248	195.869	242.843
11 Totaal overige directe inkomsten (8+9+10)	265.793	202.248	195.869	258.533
12 Totaal Directe inkomsten(7+11)	309.831	249.598	261.329	310.314
13 Indirecte inkomsten	49.988	32.850		43.320
14 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen				10
16 Private middelen - private fondsen	71.920	152.410	99.870	70.000
18 Totale bijdragen uit private middelen (14+15+16+17)	71.920	152.410	99.870	70.010
19 Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	431.739	434.858	361.199	423.644
Subsidies				
23 Totaal structureel Gemeente	421.245	421.245	310.000	403.389
24 Totaal structurele publieke subsidie overig	222.194	278.964	255.000	228.846
25 Totale structurele subsidies (21+22+23+24)	643.439	700.209	565.000	632.235
26 Incidentele publieke subsidies	258.826	227.573	20.000	319.028
27 Totaal subsidies (25+26)	902.265	927.782	585.000	951.263
TOTALE BATEN (19+20+27)	1.334.004	1.362.640	946.199	1.374.907

2 Exploitatierekening over 2024	2024	Jaarbegroting 2024	A-bis begroting 2024	2023
LASTEN				
1. Beheerlasten materieel	254.299	261.312	190.564	268.099
2. Beheerlasten personeel	225.540	218.716	122.374	216.350
3. Beheerlasten totaal (1+2)	479.839	480.028	312.938	484.449
4. Activiteitenlasten materieel	113.994	182.699	134.394	108.057
5. Activiteitenlasten personeel	766.507	699.913	490.338	798.433
6. Activiteitenlasten totaal (4+5)	880.501	882.612	624.732	906.490
TOTALE LASTEN (3+6)	1.360.340	1.362.640	937.670	1.390.940
7. Saldo uit gewone bedrijfsvoering (Totale Baten – Totale Lasten)	-26.336	0	8.529	-16.033
8. Saldo rentebaten/ -lasten	3.847			2.014
9. Bijzondere baten/ -lasten				
EXPLOITATIERESULTAAT (7+8+9)	-22.490	0	8.529	-14.019
Resultaatbestemming				
Algemene reserve	27.510			-14.018
Bestemmingsreserve eigen programmering	-50.000			
Totaal resultaatbestemming	-22.490			-14.018

3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Informatie over rechtspersoon

Stichting Nowhere is gevestigd te Amsterdam en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 34229964. De stichting heeft als doel: het bieden van een omgeving aan jongeren waar zij zich kunnen ontwikkelen en ontspannen door een gevarieerd vraaggericht programma aan te bieden van workshops, masterclasses, podium- en locatieproducties, en andere activiteiten op het gebied van (jongeren)cultuur, alles in de ruimste zin des woords.

Grondslagen algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen uit RJ 640 voor organisaties zonder winststreven zoals gepubliceerd door de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

De jaarrekening is opgesteld in euro's. Indien voor activa en passiva geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Gelieerde rechtspersoon

Stichting Nowhere benoemt de meerderheid van de bestuursleden van Stichting Somewhere, gevestigd te Amsterdam en heeft daarmee beleidsbepalende invloed.

In overeenstemming met de geldende verslaggevingsstandaarden zijn bepaalde vergelijkende cijfers aangepast in deze jaarrekening voor presentatiedoeleinden.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de aanschaffingswaarde onder aftrek van de afschrijvingen die gebaseerd zijn op de geschatte economische levensduur. Het afschrijvingspercentage voor de materiële vaste activa bedraagt: voor gebouwen 10%; voor ICT, techniek, inventaris en productiemiddelen 20%. De stichting beoordeelt op balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is. Dat is aan de orde als de boekwaarde hoger is dan de realiseerbare waarde (de hoogst mogelijke opbrengstwaarde). Als die waarde niet kan worden vastgesteld wordt de waarde van de kasstroom genererende eenheid vastgesteld. De boekwaarde van het actief wordt verlaagd en dit verlies wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De aard van de bestemmingsreserves wordt later toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd.

Resultaatbestemming

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vermeldens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Subsidies

In overeenstemming met RJ 274 – Overheidssubsidies worden subsidies en andere vormen van overheidssteun verwerkt zodra er een redelijke zekerheid is dat de stichting aan de gestelde voorwaarden voldoet en de subsidie of faciliteit daadwerkelijk zal verkrijgen. Indien ze in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen onder de kortlopende schulden als 'vooruitontvangen subsidies'.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

ACTIVA

I Materiële vaste activa

Verloop materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Gebouwen en verbouwing	Inventaris en ICT	Techniek en productie middelen	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	109.198	14.892	19.125	143.215
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-27.330	-7.352	-12.301	-46.983
Boekwaarde per 1 januari	81.868	7.540	6.824	96.231
Investeringsen 2024	2.200	18.672		20.872
Investeringsubsidie		-6.400		-6.400
Afschrijvingen	-12.101	-3.839	-1.818	-17.758
Mutaties	-9.901	8.434	-1.818	-3.285
Aanschafwaarde per 31 december	111.398	27.164	19.125	157.687
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-39.431	-11.191	-14.119	-64.741
Boekwaarde per 31 december	71.967	15.973	5.006	92.946

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024**2024****2023****Vlottende activa****II Vorderingen**Debiteuren

Debiteuren	81.612	30.892
Totaal debiteuren	81.612	30.892

Te ontvangen subsidies

Stichting A.M.V.J.-Fonds	12.500	
Stichting Amsterdams Fonds voor de Kunst		2.916
Stichting De Versterking		15.000
Stichting Dioraphte		10.000
Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie	5.000	8.500
Stichting Steunfonds B.J.A.-C.O.W.	7.659	2.259
Totaal te ontvangen subsidie	25.159	38.675

Te vorderen belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	11.878	
Totaal te vorderen belastingen en sociale verzekeringen	11.878	

Overige vorderingen

Openstaande werkvoorschotten	1.265	9.205
Vordering op gelieerde instellingen	2.158	
Vooruitbetaalde kosten	13.281	1.953
Nog te ontvangen bedragen	736	
Overige vorderingen	5.313	9.774
Totaal overige vorderingen	22.752	20.932
Totaal vorderingen	141.401	90.499

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

2024

2023

III Liquide middelen

Kas		621
Bank	141.753	244.660
Totaal liquide middelen	141.753	245.282

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

2024

2023

PASSIVA

Eigen vermogen

IV Algemene reserve

Algemene reserve saldo per 1 januari	83.339	97.358
Uit resultaatbestemming	27.510	-14.018
Algemene reserve saldo per 31 december	110.850	83.339

V Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve inventaris/techniek saldo per 1 januari	7.500	7.500
Bestemmingsreserve inventaris/techniek saldo per 31 december	7.500	7.500
Bestemmingsreserve eigen programmering saldo per 1 januari	50.000	50.000
Uit resultaatbestemming	-50.000	
Bestemmingsreserve eigen programmering saldo per 31 december		50.000
Totaal bestemmingsreserves	7.500	57.500
Totaal eigen vermogen	118.350	140.839

VI Voorzieningen

Voorzieningen saldo per 1 januari	40.500	32.000
Dotatie	8.500	8.500
Ottrekking	-13.630	
Voorzieningen saldo per 31 december	35.370	40.500

VII Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers

Crediteuren	70.812	15.509
Totaal schulden aan leveranciers	70.812	15.509

In de post crediteuren is een bedrag ad. € 33.140 opgenomen. Dit betreft facturen van Somewhere voor de huur van de Madurastraat 90, voor de laatste 4 maanden van 2024. Dit bedrag is door Nowhere volledig voldaan op 7 januari 2025.

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024	2024	2023
<u>Af te dragen belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Loonbelasting	18.810	8.801
Te betalen BTW	15.538	8.627
Pensioenpremies	21.153	14.291
Overige premies		274
Totaal af te dragen belastingen en sociale verzekeringen	55.500	31.992
<u>Overige kortlopende schulden</u>		
Te betalen kosten	8.802	8.279
Te betalen vakantiegeld en overige salariskosten	42.067	41.738
Vooruitontvangen bedragen	6.037	8.408
Vooruitontvangen subsidies	39.163	144.748
Totaal overige kortlopende schulden	96.068	203.172
Totaal kortlopende schulden	222.381	250.673

4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur

Stichting Nowhere heeft een huurovereenkomst met Stichting Somewhere voor het pand aan de Madurastraat 90 te Amsterdam. De huur bedraagt €85.042,32 excl. btw op jaarbasis, de overeenkomst heeft een looptijd tot 01-01-2026 en wordt na het verstrijken van de periode voortgezet tot 31 december 2031.

Subsidies

Amsterdams Fonds voor de Kunst heeft voor de periode 2025-2028 een meerjarige subsidie toegekend van €1.660.000. Voor 2025 bedraagt de subsidie €422.470 inclusief 1,8% indexatie.

Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Oost heeft daarnaast voor de periode 2025-2030 een jaarlijkse subsidie toegekend van €61.525.

Het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft voor de periode 2025-2028 een meerjarige subsidie toegekend van € 1.300.000.

	2024	Jaarbegroting 2024	A-bis begroting 2024	2023
5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024				
BATEN				
Eigen inkomsten				
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5):	44.038	47.350	65.460	51.781
2 Recette/kaartverkoop		1.250		1.367
3 Uitkoop	8.944	18.600		18.928
5 Overige publieksinkomsten	35.094	27.500	65.460	31.486
7 Totaal Publieksinkomsten (1+6)	44.038	47.350	65.460	51.781
9 Vergoedingen coproductent	27.672			15.690
10 Overige directe inkomsten				
Verhuur	86.140	65.000		67.171
Bijdragen partners	88.418	89.000		88.282
Verkoop	1.105			1.853
Horeca	4.140			1.343
Workshops, educatie	58.318	44.000		84.195
Overige		4.248	195.869	
Subtotaal overige directe inkomsten	238.121	202.248	195.869	242.843
11 Totaal overige directe inkomsten (8+9+10)	265.793	202.248	195.869	258.533
12 Totaal Directe inkomsten (7+11)	309.831	249.598	261.329	310.314

5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

	2024	Jaarbegroting 2024	A-bis begroting 2024	2023
13 Indirecte inkomsten	49.988	32.850		43.320
14 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen				10
16 Private middelen - private fondsen				
Fonds21	17.500	17.500		
VSBfonds		40.000		17.500
Cultuurfonds	8.420			10.000
Steunfonds Amsterdam		37.410		10.000
Overige private fondsen	46.000	57.500	99.870	32.500
Subtotaal Private middelen - private fondsen	71.920	152.410	99.870	70.000
18 Totale bijdragen uit private middelen (14+15+16+17)	71.920	152.410	99.870	70.010
19 Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	431.739	434.858	361.199	423.644

	2024	Jaarbegroting 2024	A-bis begroting 2024	2023
5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024				
Subsidies				
23 Totaal structureel Gemeente	421.245	421.245	310.000	403.389
Fonds voor Cultuur Participatie	162.899	172.000		172.444
Letterenfonds	59.295	56.964		56.402
Structurele subsidie overig		50.000	255.000	
25 Totale structurele subsidies (21+22+23+24)	643.439	700.209	565.000	632.235
26 Incidentele publieke subsidies				
Incidentele subsidie FPK				34.620
Projectsubsidies AFK	124.787	107.000		151.522
Incidentele subsidie gemeente				16.616
Incidentele subsidie provincie		25.000		10.217
Incidentele subsidies overige	134.039	95.573	20.000	106.053
subtotaal incidentele publieke subsidies	258.826	227.573	20.000	319.028
27 Totaal subsidies (25+26)	902.265	927.782	585.000	951.263

	2024	Jaarbegroting 2024	A-bis begroting 2024	2023
5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024				
LASTEN				
<u>1. Beheerlasten materieel</u>				
Huisvesting	162.812	173.264		183.723
Kantoorkosten	73.563	71.048		68.020
Algemene marketing & pr	166			332
Afschrijvingen	17.758	17.000	190.564	16.023
Totaal beheerlasten materieel	254.299	261.312	190.564	268.099
<u>2. Beheerlasten personeel</u>				
Algemeen directeur	61.022	47.478		57.661
Salarissen				321
Zakelijk leider	26.195	33.170		25.207
Office manager	52.539	46.414		38.841
Fondsenwerver	1.480			
Huismeester	27.297	25.253		24.949
Onkosten werknemers	35.319	45.400		32.007
Overige kosten inhuur	2.398		122.374	618
Overige loonkosten	-1.980			19.813
Overige personeelskosten	21.269	21.000		16.934
Totaal beheerlasten personeel	225.540	218.716	122.374	216.350
3. Beheerlasten totaal (1+2)	479.839	480.028	312.938	484.449

5 Toelichting op de exploitatierekening over 2024

	2024	Jaarbegroting 2024	A-bis begroting 2024	2023
4. Activiteitenlasten materieel				
Materiaalkosten	9.029	19.350		9.188
Techniek	2.160			1.454
Locatiekosten	34.489	41.000		29.732
Reis, verblijf, transport	29.767	10.800		21.821
Overige voorbereidingskosten	372			
Overige uitvoeringskosten	13.280	84.399	134.394	11.172
Marketing en publiciteit	24.897	27.150		17.085
Lasten Coproducties				17.350
Horeca inkoopkosten				255
Totaal activiteitenlasten materieel	113.994	182.699	134.394	108.057
5. Activiteitenlasten personeel				
Directie activiteiten	70.261	65.932		65.111
Programmateam	308.238	333.581		297.833
Workshopmasters / coaches	278.287	220.820		289.805
Overig ingehuurd personeel	109.721	79.580	490.338	145.684
Totaal activiteitenlasten personeel	766.507	699.913	490.338	798.433
6. Activiteitenlasten totaal (4+5)	880.501	882.612	624.732	906.490

6 WNT 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Naam	J. Dekker	M. de Rooij
Functiegegevens	Zakelijk leider	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 tm 31/12	01/01 tm 31/12
Omvang dienstverband (FTE)	0.68	1
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	39.525	85.304
Beloning betaalbaar op termijn	3.827	12.825
Subtotaal	43.352	98.129
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	158.440	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		
Totale bezoldiging	43.352	98.129
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		

Gegevens 2023

Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 tm 31/12	01/01 tm 31/12
Omvang dienstverband (FTE)	0.67	1
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	36.012	78.990
Beloning betaalbaar op termijn	3.786	13.062
Subtotaal	39.798	92.052
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	149.410	223.000
Bezoldiging	39.798	92.052

7 WNT 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2100 of minder

Naam topfunctionaris	Functie	Functie periode (indien niet heel jaar)
J.W. Huisman	Voorzitter	
R. de Jonge	Penningmeester	
F. Farnia	Secretaris	
R. Cairo	Lid	
H. Sluis	Lid	

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de gemeente Amsterdam

Aan: het bestuur van Stichting NOWHERE

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op pagina 42 tot en met 59 opgenomen jaarrekening 2024 van Stichting NOWHERE te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting NOWHERE op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 van de gemeente Amsterdam en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 van de gemeente Amsterdam.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2024;
- 2) de staat van baten en lasten over 2024; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen, het Controleprotocol gemeente Amsterdam 2015 en de Regeling Controleprotocol WNT 2024. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting NOWHERE zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf betreffende overige aangelegenheden

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Utrechtseweg 51
1213 TL Hilversum
T 035 623 98 19

Jan Willem Brouwersstraat 16-1
1071 LJ Amsterdam
T 020 379 26 00

BTW NL8175.87.822.B.01
KVK 32053904
BANK NL19 RABO 0114 1665 79
www.kamphuisberghuizen.nl

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 van de gemeente Amsterdam is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 van de gemeente Amsterdam.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 van de gemeente Amsterdam en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 van de gemeente Amsterdam.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 29 april 2025

KAMPHUIS & BERGHUIZEN

Accountants/Belastingadviseurs

T. Wagenaar AA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol gemeente Amsterdam 2015, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

FCP-model exploitatierekening Poetry Circle

Bedragen in EUR

2024

FCP Begroting

2023

BATEN**Directe opbrengsten**

Deelnemersbijdragen	9.633	9.400	11.085
Publieksinkomsten	5.444	7.500	9.331
Overige inkomsten	85.670	72.000	79.306

Totaal directe opbrengsten

100.747	88.900	99.722
----------------	---------------	---------------

Indirecte opbrengsten

-	-	-
---	---	---

Totale opbrengsten

100.747	88.900	99.722
----------------	---------------	---------------

Bijdrage uit private middelen

Totale bijdrage van private fondsen	31.920	34.870	17.500
-------------------------------------	--------	--------	--------

Totaal bijdragen uit private middelen

31.920	34.870	17.500
---------------	---------------	---------------

Totale eigen inkomsten

132.667	123.770	117.222
----------------	----------------	----------------

Subsidies/bijdragen uit publieke middelen

Structurele subsidie gemeente(n)	55.000	50.000	55.000
----------------------------------	--------	--------	--------

Incidentele subsidie gemeente(n)		15.000	
----------------------------------	--	--------	--

Structurele subsidie Fonds voor Cultuurparticipatie	162.899	145.000	172.444
---	---------	---------	---------

<i>Waarvan loon en prijsbijstelling 2023</i>			<i>18.944</i>
--	--	--	---------------

<i>Waarvan loon en prijsbijstelling 2024</i>			
--	--	--	--

Incidentele subsidie Fonds voor Cultuurparticipatie	15.773		4.900
---	--------	--	-------

Totaal subsidies/bijdragen uit publieke middelen

233.672	210.000	232.344
----------------	----------------	----------------

TOTALE BATEN

366.339	333.770	349.566
----------------	----------------	----------------

LASTEN

Beheerslasten personeel	50.271	34.484	38.161
-------------------------	--------	--------	--------

Beheerslasten materieel	52.099	33.225	40.471
-------------------------	--------	--------	--------

Totaal beheerslasten	102.370	67.709	78.632
-----------------------------	----------------	---------------	---------------

Activiteitenlasten personeel	241.111	204.861	246.110
------------------------------	---------	---------	---------

Activiteitenlasten materieel	50.866	61.200	42.134
------------------------------	--------	--------	--------

Totaal activiteitenlasten	291.977	266.061	288.244
----------------------------------	----------------	----------------	----------------

TOTALE LASTEN

394.347	333.770	366.876
----------------	----------------	----------------

Saldo uit gewone bedrijfsvoering

-28.008	-	-17.310
----------------	----------	----------------

Saldo rentebaten/lasten

-	-	-
---	---	---

EXPLOITATIERESULTAAT

-28.008	-	-17.310
----------------	----------	----------------

Letterenfonds-model exploitatierekening Poetry Circle

Bedragen in EUR

BATEN

	2024	Begroting	2023
1. Publieksinkomsten totaal	545	4.170	2.467
1a - Publieksinkomsten buitenland			
1b - Publieksinkomsten binnenland totaal	545	4.170	2.467
<i>Publieksinkomsten binnenland onderdeel kaartverkoop</i>		4.170	
<i>Publieksinkomsten binnenland overig</i>	545		2.467
2. Sponsorinkomsten			
3. overige inkomsten	-	9.950	-
<i>Waarvan bijdragen van coproductent</i>		9.950	
<i>Waarvan overig</i>			
4. directe inkomsten (som 1 + 2 + 3)	545	14.120	2.467
5. indirecte opbrengsten		-	85
6. Bijdragen uit private middelen totaal (6 a t/m d)	10.000	26.000	25.000
6a - Waarvan particulieren incl vriendenverenigingen			
6b - Waarvan bedrijven			
6c - Waarvan private fondsen	10.000	26.000	25.000
6d - Waarvan goederdoelenloterijen			
7. Totaal eigen inkomsten (4 + 5 + 6)	10.545	40.120	27.552
8. meerjarige subsidie Nederlands Letterenfonds	59.295	52.920	56.402
9. Projectsubsidie Nederlands Letterenfonds			
10. Meerjarige subsidie provincie			
11. Meerjarige subsidie gemeente	7.700		
12. Structurele subsidie Fonds voor Cultuurparticipatie			
13. Overige subsidies uit publieke middelen		10.873	5.000
14. Totaal subsidies (som 8 t/m 13)	66.995	63.793	61.402
16. Totale baten (som 7+ 14)	77.540	103.913	88.954

LASTEN

Beheerslasten personeel	20.309	17.057	16.983
Beheerslasten materieel	-	-	-
Totaal beheerslasten	20.309	17.057	16.983
Activiteitenlasten personeel	50.693	71.270	65.288
Activiteitenlasten materieel	9.789	15.489	8.434
Totaal activiteitenlasten	60.482	86.759	73.722
TOTALE LASTEN	80.791	103.816	90.705
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-3.251	97	-1.751
Saldo rentebaten/lasten	-	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT	-3.251	97	-1.751